

SOT HØNA

MEDLEMSBLAD FOR
ØSTENSJØVANNETS
VENNER Nr. 3 - september 1991 - årgang 2

Best på tid

Falch Hurtigtrykk

Falch Hurtigtrykk as
Stanseveien 21 • Postboks 130 Kalbakken, 0902 Oslo
Telefon: 02-16 30 40 • Telefax: 02-16 12 50

Sothøna redaksjonen:

I redaksjonen:

Erik Damsgaard, Selma M. Monsen
Alf Skjeseth, Marianne Østbye

Med god hjelp fra:

Finn A. Gulbrandsen, Kari Lønstad

Omslagsfoto: Erik Damsgaard

Forsidelogo: Anne Durban

Foto: Redaksjonen

Layout: Selma M. Monsen, Marianne Østbye

Brev til redaksjonen og annonsebestilling sendes:

SOTHØNA, v/Marianne Østbye, tlf.: 29 61 61
Postboks 15 Abelsø, 1105 Oslo 11

Foreningens styre:

Leder: Erik Damsgaard, tlf.: 29 74 46

Nestleder: Finn A. Gulbrandsen, tlf.: 27 28 10

Sekretær: Grete Zahl

Kasserer: Anne-Lise Rom

Styremedlemmer: Øyvind Mæland, Marianne Østbye

Varamedlemmer: Inger Johanne Arnesen,
Kari Lønstad, Per Mathisen, Selma M. Monsen

Kontaktpersoner arbeidsgrupper:

Barnegruppa - Østensjøvannets Arvinger:
Bjørn Jacobsen, tlf.: 74 07 93

Abildsø Gård: Erik Damsgaard, tlf. 29 74 46

Østensjø Gård: Kari Lønstad, tlf.: 29 87 67

Slåtteng-gruppa: Kirsti Hellerud, tlf.: 27 19 66

Standgruppa: Finn A. Gulbrandsen, tlf.: 27 28 10

Overvåkningsgruppa: Finn og Erik

Post til styret og arbeidsgruppene:

Østensjøvannets Venner
Postboks 15 Abelsø, 1105 Oslo 11

Postgironr.: 0801 273 1826

Bankgironr.: 6062.05.12861

Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond:

Representert ved Oslo Bys Vel, Verdens Naturfond,
Fortidsminneforeningen, Akershus 4H og ØVV.
Leder Herman Berger, Bølerskogen 59, 0691 Oslo 6

Postgironr.: 0824.076.7776

Bankgironr.: 6062.05.13035

Medlemspriser 1991:

Hovedmedlem: kr. 50,-
Husstandsmedlem: kr. 5,-
Foreninger, firmaer etc.: kr. 500,- (minimum)

Betales til foreningens post- eller bankgiro

Fuglevakta:

Telefonvakt/Døgnvakt
Ved Faunakriminalitet, syke og skadede fugler
Norsk Ornitologisk Forening, mobil tlf.: 090/29 500

Forurensning:

Vannverkets Telefonvakt/Døgnvakt
Ved uregelmessigheter, oljeutslipp etc. tlf.: 65 89 60

Omslagsfoto:

Luftfoto av Østensjøvannet - 1990

Våre annonsører støtter oss

Støtt våre annonsører!

Hva nå, Østensjøvannet,

Visjon eller virkelighet

Mang en gang har vi gått tur rundt Østensjøvannet. Gledet oss over alle de opplevelser vi har fått, tidlig og sent. Her spiller naturen på alle sine strenger, og synger de flotteste sanger.

Her vandrer vi omkring i et levende oppslagsverk. Rett utenfor vår egen stuedør åpner det seg en virkelighet, en perle så praktfull, men truet og i forfall, omringet fra alle kanter, men allikevel yrende av liv.

Fugler, planter, vann, fisk, skog, åkermark og bekker, fortidsminner og gamle gårder.

Et område med nasjonale verneverdier, en helhet så stor, med et innhold nesten uten grenser til glede for alle i undervisningssammenheng helt fra barnehage- opp til universitetsnivå. Rekreasjonsområdet med stor R og kulturlandskapet med stor K. Hele 104 forskjellige fuglearter er observert her våren og sommeren pr; 17/8-91. En viktig indikator på verneverdien i området.

5 kilometer fra Stortinget i Oslo by ligger et "stykke villmark" inneklemt og omringet av cirka 150.000 mennesker. I snart 70 år har man advart mot mer press og utbygging. 16. mai 1958 skrev zoolog Hjalmar Munthe-Kaas Lund i Dagbladet: "Nå må Norge ta vare på Østensjøvannet og det enestående fuglelivet der før det er for sent!" Dette er 33 år siden, og hva har skjedd? INGENTING. Livet har gått sin gang og Østensjøvannet har blitt forsømt, forsøpelt og nesten glemt.

I flere år har ØVV presset på og hevdet at eneste mulige redning for Østensjøvannet er statlig vern. En skikkelig frednings- og forvaltningsplan som sikrer både det biologiske mangfold og de kulturhistoriske fortidsminner. ØVV presenterer derfor i høst sin visjon "Østensjøvannet, et natur- og kultursenter" slik at alle kan ta del i og få se hvilke muligheter som finnes.

Øker presset og uforstanden og ønsket om mer utnyttelse av området fordi man mener at her er det flott å bo, nær det vakre Østensjøvannet - da vil naturens strenger bli ustemte. Sangen vil stilne av og virkeligheten blir en helt annen enn de minner vi har om en toppdykker med sine unger på ryggen.

Et vann er et speilbilde av landskapet omkring. Sammen danner vann og landskap en uerstattelig helhet og bolig for det rike dyre- og plantelivet som finnes her. Et mangfold vi er en del av.

La oss håpe at torsdagsblomsten som ble tildelt ØVV 16. mai 1991 står som et symbol på en viktig delseier og for en sikker fremtid for "Østensjøvannet, et natur- og kultursenter" - ikke bare en visjon, men en virkelighet. ØVVs krav om opprettholdelse av gjeldende regulering på Abildsø gård er i dag en realitet som får tverrpolitisk støtte i Oslo kommune.

En takk til Oslos politikere som nå synes å ha forstått alvoret. Ballen er nå spilt over til statlige myndigheter som har det endelige ordet om verneplanen for Østensjøvannet.

Tusen takk for at du er medlem og støtter opp om ØVV og dermed gjør det mulig for oss å kjempe for en felles sak. Mange gode opplevelsrike turer rundt vannet ønskes dere alle.

Med miljøvennlig hilsen fra,

Erik Damsgaard

Leder

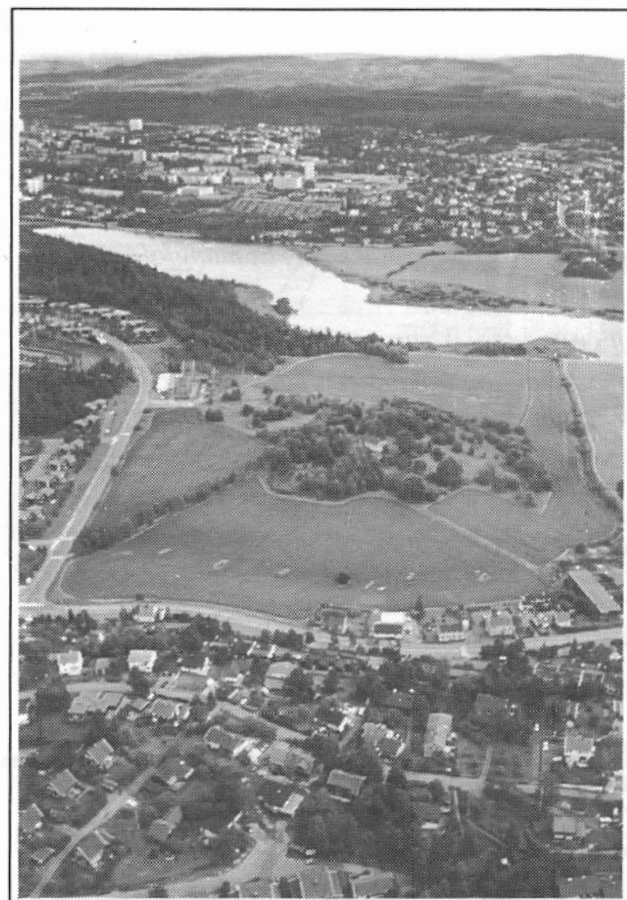
Selvaagbygg A/S ga opp

13. mai 1991 ble en merkedag i kampen for varig vern av Østensjøvannet med omgivelser. Da trakk Selvaagbygg tilbake sin søknad om bygging av boliger på Abildsø gård. Østensjøvannets Venner noterer utfallet som en meget viktig delseier og arbeider nå for fullt for en best mulig verneplan for området.

Selvaagbygg måtte strekke våpen da det ble klart at det ikke var håp om politisk flertall i bygningsråd og bystyre for selskapets omstridte byggeplan. Bygningsrådet har også avvist Kirkevergens forslag om urnelund på Abildsø-jordene, slik at de umiddelbare trusler om inngrep i området nå synes endelig avverget.

Det var helt til det siste spesiell tvil om Høyres holdning, og bygningsrådet utsatte byggesaken nok en gang på sitt møte 16. april for å gi Høyre tid til å avklare sitt syn. Det endte med at en enstemmig bystyregruppe gikk inn for å la gjeldende regulering bli opprettholdt.

-Verneinteressene har vunnet en viktig seier. Utfallet var også en seier for demokratiet, fordi denne saken har vist at bredt folkelig engasjement og grundig sakkunnskap kan føre fram i en politisk dragkamp, sier ØVV's leder Erik Damsgaard til Sothøna.

Ingen som har fulgt debatten om boligbygging nær Østensjøvannet, er i tvil om foreningens store delaktighet i den bemerkelsesverdige seieren for miljøinteressene. Erik Damsgaard ble for eksempel invitert som gjest til NRK-Østlandssendingen for å motta Ukas Blomst da saken var avklart.

Etter flere års saksforberedelse og politisk nervekrig, vedtok bygningsrådet i mai følgende:

“Bygningsrådet har lagt vekt på Fylkesmannens og Riksantikvarens begrunnelse for vern av nasjonale og regionale verdier, og oppfordrer statlige myndigheter til å avklare områdets verneverdi etter eget lovverk.”

-Dette betyr at det i Oslo er tverrpolitisk støtte til en varig verneløsning av Østensjøvannet og omgivelsene, påpeker Erik Damsgaard. Østensjøvannets Venner har ikke lagt seg til hvile på laurbærene, men forbereder en travel høst der arbeidet for en mest mulig vanntett verneplan vil stå sentralt sammen med ny innsats for å redde boligmassen på Abildsø gård.

-En nasjonal Verneplan for våtmarker skal etter planen være ferdig seinest i 1995. Vi mener det haster med å fatte prinsippvedtak om en slik plan der vern av både Østensjøvannet, planter, dyr, kulturlandskap, åkermark og bygningsmasse i området blir slått fast for all ettertid, sier Damsgaard.

Utkast til egen verneplan for Østensjøvannet er nå sendt på høring fra Direktoratet for naturforvaltning, før saken blir oversendt Miljøverndepartementet. Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen har signalisert ønske om å bidra til effektive verne- og fredningsbestemmelser. Det er altså håp om at verneplanen ikke vil samle støv i departementet unødig lenge.

**Østensjøvannets Venner
takker Lions for innsatsen
under Rusken'91!**

Skuffende få utbedrer sine kloakkledninger

Oslo vann- og avløpsverk (OVA) er skuffet over responsen fra beboerne i Østensjøbyen under den omfattende rehabiliteringen av kloakkledningsnett i området. Mens kommunen er i ferd med å skifte ut store deler av hovedledningene, har bare et fåtall fulgt oppfordringen om å sjekke og utbedre stikkledningene.

Lekke kloakkrør fører til tilsig av næringssalter til Østensjøvannet, og dette er en av vannets verste forurensningskilder. Mens OVA i løpet av høsten vil fullføre utbedring av hele ledningsnett som ble lagt i 1950- og 60-åra, sier prosjektleder Kjell Harald Kopseng at interessen blant private beboere har vært atskillig dårligere enn etaten hadde ventet.

-Vi gjorde det klart gjennom en omfattende informasjonsvirksomhet til beboerne i de aktuelle områdene at det kan være av avgjørende betydning å utbedre stikkledninger samtidig med hovedledningene for effektivt å begrense tilsiget til Østensjøvannet. Men med noen hederlige unntak - som blokkområdene på Bøler, har oppslutningen vært svært beskjeden, sier Kopseng til Sothøna.

Han etterlyser samsvar mellom teori og praksis i områder der den folkelige viljen til å bevare Østensjøvannet har kommet så sterkt til uttrykk, og sier at alle Østensjøvann-venner i det minste bør påse at deres egne stikkledninger fra bolig til hovedledning er forskriftsmessig. Det er huseieres ansvar å holde denne delen av ledningsnett i orden, og kommunen kan i verste fall gripe inn med pålegg om oppgraving og utbedring der stikkledningene er for dårlige.

-Og det blir atskillig mer kostbart enn å gjøre dette i sammenheng med den kommunale utbedringen, slik vi har invitert til, sier Kopseng.

Han er samtidig åpen for at den kommunale etat kan gjøre en bedre informasjons- og motiveringsjobb overfor befolkningen, for å få forståelse for at det ikke er nok at kommunen utfører sin del av utbedringen.

-På grunn av politisk påtrykk gikk vi muligens fram i raskeste laget i forhold til beboerne for å få gjennomført utbedringene raskest mulig. Når vi nå skal ta for oss ledningsnett i Manglerud-området, avgrenset av Ringveien, Enebakkveien og Plogveien, skal vi gjøre enda mer for å få beboerne til å rehabilitere sine stikkledninger samtidig, sier Kopseng.

OVA vil trolig gå i gang med å kartlegge stikkledningenes tilstand før varsel om våre rehabiliteringsarbeider sendes ut. Dette vil medføre at abonnentene får bedre tid til å organisere sine utbedringer parallelt med kommunens tiltak.

-Rehabiliteringen går etter planen, men det er ennå for tidlig å gi noen fagmessig vurdering av hvilken virkning dette arbeidet vil få for å begrense lekkasjene til Østensjøvannet og følgene for livet i vannet, sier Kjell Harald Kopseng.

Fra Østensjøvannet går turen til

Skullerudstua

4 km godt skiltet gangvei.

Kafé	Dusj
Selskapslokaler	Garderober
Møtelokaler	Badstue
Catering	Badekulp

Åpningstider året rundt!

Mandag til torsdag kl. 11-21

Fredag stengt

Lørdag kl. 11-16

Søndag kl. 10-17

Skullerudstua Kafé

Olaf Helsets vei 2, 0694 Oslo 6

Tlf.: 29 82 82

Verdens Naturfond avdeling Norge

Verdens Naturfond, World Wide Fund for Nature, World Wildlife Fund, Verdens Villmarksfond, VVF, WWF, - joda det kan virke noe forvirrende. Men de fleste nikker gjenkjennende når pandaen nevnes.

Det kan nok virke rotete med et helt sett med navn. Og det finnes de som setter et spørsmålsteget ved riktigheten av navnebyttet i 1986, fra World Wildlife Fund til World Wide Fund for Nature (så klarte man da å beholde initialene WWF). Ja, enkelte nasjonale avdelinger nektet å godta endringen og beholdt ordet "wildlife". Men endringen er nå engang gjort, og den reflekterer tross alt en viktig innholdsmessig forandring når det gjelder organisasjonens virkefelt. Fra kun å fokusere på den enkelte art, arbeider organisasjonen nå også for en økologisk forsvarlig forvaltning av naturressursene. Vi kan ikke bare rope: nei, nei ikke rør! - men må også arbeide for at det "røres" fornuftig. Og en slik erkjennelse åpner for deltagelse på en rekke nye områder.

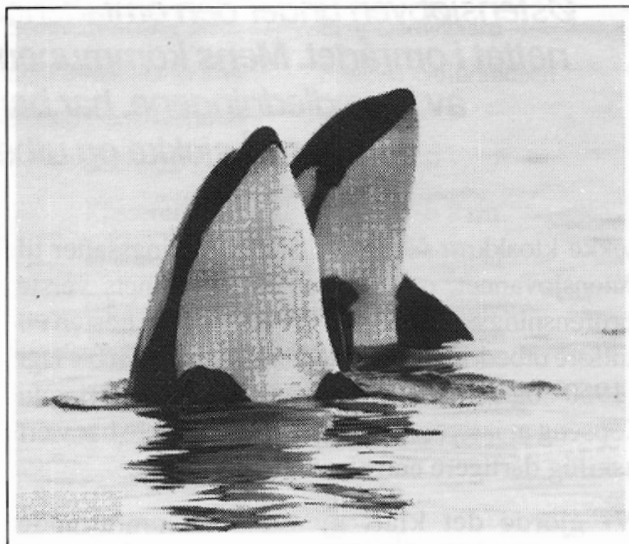
Startskuddet: Las Marismas

WWF Norge ble stiftet i 1971, ti år etter opprettelsen av WWF International. Her i Norge var det særlig en sak som "framprovoserte" dannelsen; vern av Las Marismas, det kjente våtmarks-området i Sør-Spania. Norske fugleinteresserte med Per Høst i spissen engasjerte seg i arbeidet med å beskytte dette området. Bakgrunnen var områdets betydning for trekkfugler vi kjenner fra Norge, bl.a. grågås. I sitt første år samlet WWF Norge inn hele 250 000 kroner for å redde et viktig overvintringsområde for grågjess.

Arbeidet med vern av dyrearter ble WWF Norges viktigste arbeidsfelt også i årene framover. I 1974 startet Prosjekt Hubro, målet var blant annet å øke hubrobestanden på Østlandet. Det ble satt i gang avlstrasjoner for å ale opp hubroer som senere skulle slippes ut i det fri. Til sammen ble det sluppet ca. 520 fugler før prosjektet ble avsluttet i 1989. WWF Norge har også hatt/har prosjekter som tar for seg en rekke andre truede dyrearter (hvitryggspett, vandrefalk, havørn, ærfugl, nise, fjellrev, bjørn, ulv m.fl.).

To prosjekt-pakker

I år lanserer organisasjonen to prosjekt-pakker for å konsentrere alle prosjekter under to hovedområder. Det dreier seg om "Sårbar kyst i Nord" og Norges skog- og fjellområder. Førstnevnte ble lansert under et presseseminar på Andenes i juli i år og omhandler kystområdene nordover fra Stadt, Barentshavet og Svalbard. Så lang er det igangsatt prosjekter bl.a. på lunde, hvitkinngås, hval-safari og et informasjons-

Spekkhogger (Foto: Tiu Similä)

prosjekt på Svalbard. Prosjekt-pakkene inneholder også detaljerte prosjekt-forslag som enda ikke er startet. Noe av hensikten er nettopp å bruke disse pakkene i arbeidet med å samle inn penger, kunne framvise "ferdigsydde" prosjekter til potensielle sponsorer.

Ovenfor norske myndigheter har WWF Norge arbeidet mest innen vern av dyrearter og naturområder. Barskogvern, norsk oppfølging av CITES og andre konvensjoner, endringer av viltloven osv. har vært sentrale tema i WWF Norges arbeid de siste årene. Disse sakene ble bl.a. tatt opp i et møte med miljøvernministeren i desember i fjor.

Internasjonale naturvernsaker

WWF Norge har engasjert seg i vern av de tropiske skogene gjennom innsamlings- og informasjonskampanjer, og i kontakt med Verdensbanken, UD, utenlandske naturvernorganisasjoner og regjeringer osv. Over en halv million kroner er i løpet av det siste året samlet inn til WWF-prosjekter i Den Sentral-Afrikanske Republik og på Madagaskar. WWF Norge har dessuten arbeidet med igangsetting av et større prosjekt på Madagaskar, og har nå inne en søknad om finansiering hos NORAD.

WWF International har sin styrke nettopp i å kunne operere både som prosjekt-organisasjon og dermed få egen erfaring fra arbeid i felt, og med informasjon/

lobbying. Denne kombinasjonen gir tyngde i arbeidet ovenfor myndighetene; WWF vet hva de snakker om. Tidligere sto organisasjonen bare på "ett bein", det vil si den drev kun med penge-innsamling. Tanken var å samle inn penger i den rike verden for at de skulle brukes (bl.a. av IUCN) på naturvern-prosjekter i utviklingsland. Etter hvert har WWF også tatt over gjennomføringen av mange prosjekter i utviklingsland, selv om en god del penger fortsatt kanaliseres gjennom, eller i samarbeid med, andre organisasjoner.

Barn og ungdom

WWF Norge har en stor del av sin medlemsmasse blant barn og ungdom. I fjor ble det sendt ut materiell og bestillings-brosjyre til samtlige grunnskoler i landet, noe som har gitt meget positiv respons. Behovet for materiell om naturvern, og ikke minst informasjon om hvor slikt materiell finnes, synes å være stor. Videre har WWF Norge nettopp utarbeidet et eget barneblad som distribueres til alle landets skoler og alle ungdomsmedlemmer.

På rett vei

WWF Norge har hatt en markert økning både når det gjelder medlemsmasse, finansiering av prosjekter, kontakt med myndighetene og antall ansatte de siste årene. Likevel er det mye som gjenstår. Medlemmene våre skulle vi gjerne viet mer oppmerksomhet, og vi arbeider for en sterkere markering i media og ovenfor myndigheter.

Men på bakgrunn av at organisasjonen klarer seg uten noen statlig støtte, må man kunne si at mye er gjort så langt, og at forholdene er lagt til rette for utvikling av en enda mer slagkraftig naturvern-organisasjon.

Trond Böhler
WWF Norge

CITES = Convention on International Trade in Endangered Species (Internasjonal konvensjon om handel med truede arter)

IUCN = International Union for the Conservation of Nature (Internasjonal forbund for naturvern)

Visste du at:

- drengestua på Søndre Østensjø gård er fra cirka 1800.
- den gule låven på Østensjø gård ble reist i 1814 av Jørgen Young - "Youngstorgets far".
- Slåttenga var hestejorde under krigen.
- Tyskerne okkuperte 1. etasje på Abildsø gård, og eierne av huset skjulte en dødsdømt polsk desertør på loftet i samme hus i krigens siste uker.

Brann på Slåttenga

Fredag 12. april brøt det ut gressbrann på Slåttenga. Flammene bredte seg hurtig, men Brannvesenet var heldigvis svært raskt på plass før ilden tok tak i trærne. Takket være Brannvesenet ble en katastrofe for området unngått.

Det er positivt å registrere at befolkningen rundt Østensjøvannet er oppmerksomme og varsler de rette instanser hurtig.

Nordiska Förbundet för Kulturlandskap

Østensjøvannets Venner har meldt seg inn i Nordiska Förbundet för Kulturlandskap hvis formål er å forsvare de gamle kulturlandskapene. Lanskapet omkring Abildsø gård og Østensjø gård er nettopp et gammelt naturlandskap. Ann Norderhaug er en av to norske styremedlemmer i NFFK. Hennes ektefelle er ikke ukjent Magnar Norderhaug, daglig leder av World Watch Institute, avdeling Norden.

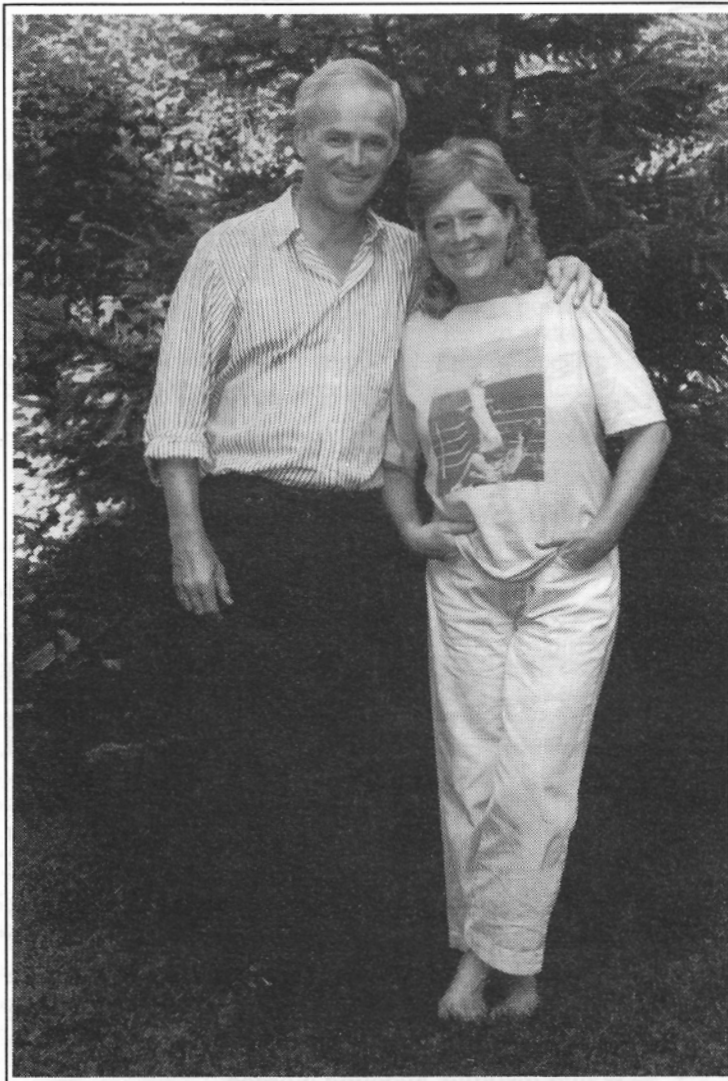
Mitt Østensjøvann

En viktig del av nærmiljøet

Hanne og Knut Skram er nok kjente navn for de fleste av våre lesere. En liten presentasjon er kanskje ikke av veien likevel.

Hanne Skram er utdannet ved Alfild Grimsgaards Ballettskole og i Paris, London og New York. Solist ved Den Norske Operas Ballett fra åpningen 1959, premieredanser med mange store oppgaver 1968-71. Hanne Skram har drevet ballettskole på Skøyenåsen i 18 år.

Knut Skram er barytonsanger og også utdannet arkitekt. Han debuterte ved Den Norske Opera i 1964 og har siden sunget nærmere 50 hovedroller der. Skram har vært engasjert ved en rekke ledende europeiske operahus, bl.a. i München, Berlin, Hamburg, Nice og Firenze. Han har turnert i Japan og vært gjest både ved Arena di Verona og ved Bolsjoj-teateret i Moskva.

“Kom og bli med rundt Østensjøvannet!” Dette har vært fast parole i vår familie i de over tyve årene vi har bodd på Skøyenåsen.

Og turen er alltid like herlig, til fots, på sykkel, med ski eller skøyter. I perioder er vi svært så flittige, mens det andre ganger kan gå lenger mellom turene. Men hele tiden er Østensjøvannet en viktig del av nærmiljøet vårt. Det er fint å følge årstidenes gang her, når isen går er det et kjærtegne både for fuglene og oss andre, og like sikkert nærmer vinteren seg når isen legger seg om høsten igjen.

Det er ikke for mye sagt at Østensjøvannet er med på å høyne livskvaliteten for oss som bor her i området. Vi er svært takknemlige til styret i Østensjøvannets Venner for det store arbeidet de legger ned for å bevare denne perlen for oss, og enda viktigere; for våre etterkommere.

**LA OSS FORTSATT SLÅ RING
OM ØSTENSJØVANNET !!!**

Hanne og Knut Skram

Ukentlige tellinger av fugl ved Østensjøvannet

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) avdeling Oslo og Akershus har satt i gang ukentlig telling av fugl ved Østensjøvannet. Undertegnede har ansvaret for at dette blir gjennomført. Tellingene startet den første helgen i mars og skal vare til slutten av året.

Initiativet ble tatt i samarbeid med Østensjøvannets Venner, som ønsket mer aktivitet av ornitologer i området. På et møte ble det foreslått at en god begynnelse var å ha regelmessige tellinger i området.

Formålet med prosjektet er å danne seg et bilde av fuglelivet i området gjennom et år, og samtidig få data til å ha nok sammenlikningsgrunnlag med tidligere år og kommende år. Et resultat av undersøkelsen kan være å fremskaffe data som er med på å bistå med rådgivning av skjøtselen.

Disse ukentlige tellingene blir primært utført om helgene, grytidlig om morgenen før den store folkemasse har begynt å benytte seg av rekreasjonsmulighetene. Grunnen er at fuglene da er minst mulig forstyrret av mennesker, og aktiviteten blant fuglene er større. Man går en runde rundt Bogerudmyra og selve Østensjøvannet ved å benytte gangstiene i området. Dette må selvsagt foregå på en slik måte at fuglene ikke blir forstyrret, og at annen natur heller ikke blir belastet av aktiviteten.

I løpet av april, mai, juni og juli ble det også utført tellinger i området omkring selve våtmarksområdet. Da ville man prøve å dekke mest mulig av kulturlandskapet og skogsområdene.

Man noterer ned det man observerer og summerer antallet for hver enkelt art. Revirhevdende fugler som syngende hanner skal også registreres. Hekkefunn registreres også, men man oppsøker ikke reirområdet, fordi fuglene skal få den roen de trenger. Samtlige arter telles, både toppdykker og bydue for å nevne et par eksempler. Grunnen til at man teller arter som gråspurv og bydue er for å oppdage indisier på eventuelle bestandsvariasjoner blant disse artene også.

I alt 8 personer deltar på disse tellingene. Noen har plottet en eller flere helger på kalenderen som de har ansvar for. Andre kan ta ansvar for en helg på kortere varsel. Det er opp til den enkelte om han/hun utfører tellingen lørdag eller søndag.

Antall hekkende hettemåker ble taksert 9. mai 1991.

NRK Østlandssendingen var med og sendte et langt innslag fra Østensjøvannet. Siste telling av hekkende hettemåkepar ble foretatt i 1974. Da var det i overkant av 2200 par. Tellingene i mai ga 1561 hekkende par.

Andre aktiviteter som taksering av hekkende toppdykker, stokkand, toppand, sothøne, sivhøne, rørsanger og sivspurv hadde også vært interessant å få gjennomført. Men det er sannsynlig dette må utsettes til senere år. Man har tross alt begrenset fritid.

Det må understrekes at dette prosjektet vil være så enkelt det overhodet er mulig å ha det. Å gjøre aktiviteter unødvendig kompliserte medfører bare dårligere oppslutning og større sjanse for at alt sklir ut. Med de erfaringene man får med årets undersøkelse, kan man eventuelt justere fremgangsmåten for senere undersøkelser.

Folk som har observasjoner fra tidligere år eller fra i år oppfordres til å sende dette til undertegnede (gjørne via ØVV). Disse observasjonene vil selvsagt ikke bli benyttet i dette prosjektet. Men de vil være viktige ved eventuelle sammenligninger og for å få et helhetsinntrykk av fuglelivet i området. Slike data vil være med på å danne grunnlag for en eventuell framtidig rapport om fuglelivet her.

Fordelen med Østensjøvannet er at det er et eldorado for fugl, ornitologer og vanlige turgåere. Man lærer seg fuglene å kjenne på nært hold, og dessuten ligger vannet inne i Oslo hvor potensialet for besøkende er høyt. Derfor er det viktig å bevare dette vannet mest mulig i sin naturlige form.

Knut Eie

NOF

16.8.91

Detaljert artsliste finner du på side 25.

Ruskenaksjon med Gamlehagen og Epleblomsten barnehage

Barn fra Slemdal og Lamberseter møttes til felles innsats 24. mai 1991 for et "søppelfritt" Østensjøvann. Iveren var stor da barna fikk utdelt ruskenposer og plasthansker. Her skulle fuglene få spasere omkring i "papirfri" natur.

Tjueåtte barn og fem voksne møtte opp og tok Østensjøvannet nærmere i øyensyn. Etter at kontakt var opprettet mellom de to barnehager ble initiativet tatt til å bli bedre kjent med hverandre. Gamlehagen barnehage hadde hatt Østensjøvannet som prosjekt et helt år, og hva var vel mer naturlig enn at Epleblomstens barn fikk se Østensjøvannet? Før rusken-

støyproblematikken og historien fra gammelt av med åkermark og gamle bygninger.

Med utgangspunkt i disse temaer satte Janne fra Gamlehagen Barnehage i gang med prosjektet "Østensjøvannet". Et helt år til ende, fire årstider og forskjellige emner. På sine turer til Østensjøvannet

besøkte barnehage-barna bl.a. sitt "faste" tre og kunne på den måten lære om hvordan naturen forandret seg etter årstidene.

Samlet om "Rusken" gikk barna til aksjon. Fra brua i syd til Bekkasinmyra nedenfor Østensjø gård plukket de alt som fantes av papi og sigarettssneiper. I et rasende tempo gikk det unna, for det som virkelig var spennende var å få se på alle fuglene, og ikke minst de forskjellige kulene med andunger.

Først litt mat, og så gikk vi av gårde i samlet flokk. For barna i Epleblomsten

aksjonen hadde ØVV vært på besøk i begge barnehagene og presentert området, snakket med barna og vist lysbilder. For barna i Epleblomsten var det veldig spennende ettersom Østensjø er et område som ligger langt utenfor deres egen bydel.

Natur- og miljøvernengasjerer, og med iherdig innsats av førskolelærerne var det morsomt og lærerikt å møte barna. Både Gamlehagens og Epleblomstens barn var fabelaktige til å huske de latinske navnene på stokkand, hettemåke, sothøne og grågås. Østensjøvannet egner seg svært godt som undervisnings- og demonstrasjonsfelt. Det er et naturlig rekrutteringsområde for barn og ungdom som interesserer seg for natur og miljø. Her vil man på kort avstand kunne studere dyre- og plantelivet, forurensnings- og

var det ekstra spennende siden det var første gang de besøkte Østensjøvannet. Iveren var ikke mindre da de kom løpende og fortalte at de hadde sett et kanadagåsepar med hele 66 unger! Her passer tydeligvis fuglene på andres unger også. Barn i lek, ivrige etter å bli kjent med hverandre, høyt og lavt og intense med sine spørsmål. Østensjøvannet var spennende! Vi var heldige med været, og ved å synge for hverandre fikk vi slått an den riktige tonen. En ting er sikkert: Dette må vi gjøre til neste år også.

For våre barn i fremtiden vil vi sikre Østensjøvannet sammen med våre barn i dag.

Takk for flott innsats den 24. mai 1991!

Sommerfest med basar til inntekt for Østensjøvannet

Epleblomsten barnehage samlet seg omkring vaffelrøre og tegnestifter for å lage en sommerfest for foreldre og kjente. Det som kom inn på salget av kaker og lodd skulle gå til ØVV's arbeid for vern av Østensjøvannet.

Marianne og Erik fra ØVV dro tidlig avgårde en solrik junidag for å hjelpe til med basaren. Med seg hadde de lysbilder fra Østensjøvannet som de viste barna. Det ble en spennende dag hvor man frisket opp inntrykkene fra "ruskenturen" 24.mai. Mange spente barn inntok plassene og klokken nærmet seg basartid. Her var kaffe og saft, salg av vafler og loddssalg med flotte premier. Spenningen var stor hos ungene da de voksne kom. Med glimt i øyet satte de i gang og gjennomførte en flott basar - til inntekt for Østensjøvannet. Spenningen var stornår Sigriddagen etterpå skulle fortelle hvor mye penger som hadde kommet inn. En gledens telefon til Marianne og Erik i ØVV fortalte at ca. kr. 900,- var resultatet! Gjett om Epleblomstene var stolte. Dette er penger som vil bli øremerket innkjøp av utstyr til å måle vannkvaliteten med, slik at ØVV til enhver tid kan kontrollere vannet og bekkene rundt Østensjøvannet. En stor takk til Epleblomsten barnehage for den flotte innsatsen!

Hva vi vet om Østensjøvannet

Hva vet vi egentlig om Østensjøvannet? Med Gamlehagen barnehage i spissen for "Prosjekt Østensjøvannet" avsluttet de med en fantastisk utstilling fra et helt år ved Østensjøvannet. Fire årstider i bilder og tekst, barnas egne tegninger og inntrykk samt flotte fugler laget av pappmassjé. Her kunne vi få ta del i og lære en masse om vårt enestående Østensjøvann, fortalt av barna selv.

Barnas egen bok "Hva vi vet om Østensjøvannet" ble solgt og var et flott resultat av alle turer og temaer Gamlehagen barnehage hadde vært gjennom i løpet av året. Her hadde alle og enhver noe å lære, spesielt de store. Om vi ikke klarer å lære oss noe om Østensjøvannet og natur og miljø, så bare se hva Janne og Gamlehagens barn har klart å få til! En flott innsats for naturen og miljøet vårt, ikke bare for Østensjøvannet. Og ikke minst, de voksne får anledning til å følge opp barna og vise at de kan og vil ta ansvar.

Gratulerer Gamlehagen barnehage, med enestående innsats og en flott utstilling!

ØVVs visjon: Østensjøvannet, et natur- og kultursenter

Bevaring av helheten i Østensjøområdet er helt avhengig av en statlig verneplan som overhodet ikke gir rom for omreguleringer.

Hvis vi ønsker et Østensjøvann i fremtiden må vi styrke og berike det, beskytte det biologiske mangfold og tilby dagens og kommende generasjoner et område som vi kan være stolte av, og som vi ønsker å verne om i all fremtid.

Som mennesker er det vår plikt å bevare naturen og miljøet. Presser vi på og gjør den allerede hardt pressede perlen Østensjøvannet mindre idag ved å frarøve vannet dets lunger (åkermark og nærmeste skogholt), ja da kan vi takke farvel til et av Norges kanskje minste og vakreste urbane villmarksområder. Finnes det mange av dem?

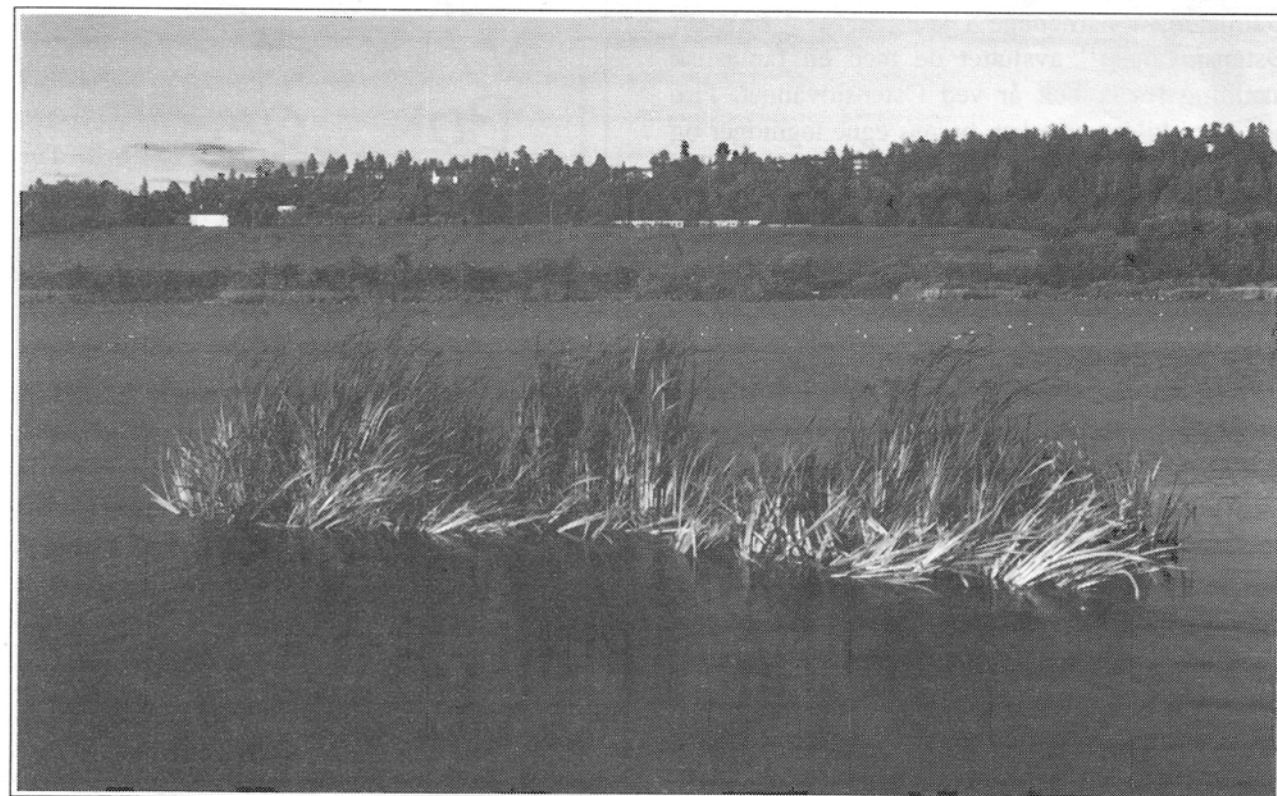
Hva kan vi gjøre? Etter flere år med hard jobbing for Østensjøvannet ved å spre informasjon ble foreningen Østensjøvannets Venner (ØVV) født, og stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond en realitet.

En av ØVV's visjoner har vært et natur- og kultursenter ved Østensjøvannet. Et sted hvor natur, dyr og mennesker kan møtes til felles innsats. En

Østensjø og Abildsø gård i sin fineste stas med innhold til glede for allmenheten. En stor visjon, men uten visjoner for Østensjøvannet - intet Østensjøvann i fremtiden.

ØVV har jobbet i lengre tid med en "reguleringsplan/visjon" for området og hvordan de mener det best kan brukes og vernes til alles beste. Skal man kunne forsvare de beste tanker ved en slik visjon må det en skikkelig forvaltning til. En oppfølging som tar hensyn til de verdier helheten i området representerer. Et ansikt utad som bringer informasjon til folk på en positiv måte, slik at alle vil være med på å beskytte området. En solid grunnsten for holdningsskapende arbeid.

En presentasjon av ØVV's visjon "Østensjøvannet, et natur- og kultursenter" vil bli vist høsten 1991. Et dokument som vi håper skal bidra til nysgjerrighet og bred oppslutning blant næringslivet og befolkningen generelt. Hva med f.eks. en bondegård på Østensjø

gård? Et kultur- og miljøvernhus på Abildsø? Idéene og forslagene er mange, men det som er viktig er et nøyte gjennomtenkt dokument som også tar for seg illustrasjoner, reguleringsbestemmelser og hensynet til forvaltningslover. Vern av Østensjøvannet er for tiden til behandling hos Direktoratet for Naturforvaltning for så videre å bli sendt til Miljødepartementet og til slutt opp til Kongen i statsråd for stadfestelse som vernet/fredet område. Det er derfor viktig at de bevegelser som blir foretatt er i tråd med forskrifter om vern og fredning.

En prosess frem til et ferdig "natur- og kultursenter" er en tidkrevende oppgave. Forhastede slutninger i dag kan være meget negativt for området og det biologiske mangfold i framtiden. Informasjonen om Østensjøområdet frem til i dag har vært mangelfull. Slitasjen, erosjonen, fisking, løshunder og forurensningen forteller oss om problemer som trenger strakstiltak. Det er nødvendig at departementet forstår alvoret nå. I morgen er det for sent. ØVV håper at visjonen "et natur- og kultursenter" vil bidra til å få fart i behandlingen og en avgjørelse som vil sikre en trygg forvaltning av området.

La oss håpe at et fornuftig vedtak hos Kongen i statsråd vil gi oss det Østensjøområdet vi alle ønsker oss, slik at flest mulig kan få oppleve den verdifulle perlen Østensjøvannet er - til glede for nåværende og kommende generasjoner.

Visste du at:

- rådyr observeres til stadighet rundt om i Østensjøområdet. KJØR FORSIKTIG!!!!
- det nå er hegre ved vannet. Gå stille og hold skarpt øye, så kanskje du ser en inni sivet.
- det nå er totalt 193 fuglearter observert ved Østensjøvannet. Av disse er det hele 114 (!!) som er totalfredet i henhold til Bern Konvensjonen som Norge har tiltrådt.
- ribbungenes sveitehøvding, Audun Austansjø, er den første nevnte beboer av Østensjø gård. Han er nevnt i Haakon Haakonsons saga. Audun Austansjø falt i et slag ved Mjøsa i kamp mot birkebeinerne i år 1221.

Skjøtselsplan- gruppa for Østensjøvannet

Skjøtselsplangruppa holder sine møter jevnlig og diskuterer de mange oppgaver som står for tur ved Østensjøvannet. Siden gruppa ble etablert i januar '90 har Park og Idrettsvesenet plantet ca. 1000 stiklinger på planteskolen. Disse skal plantes ut i området høsten '91. Videre har Vegvesenet fylt og planert ferdig vollen mot Østensjøveien i Nordenden av vannet.

Med tiden til hjelp vil vi få se resultater av det arbeid som blir gjort. I Skjøtselsplangruppa sitter representanter fra Park og Idrettsvesenet, Miljøtaten og Vannverket i Oslo kommune, botanisk og Zoologisk museum ved Universitetet i Oslo, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Østensjøvannets Venner. Denne gruppa skal fungere som et konsultativt organ ved Østensjøvannet og skal kontaktes dersom noe må gjøres eller skjevheter inntreffer.

OSLO
LÆRERLAG

HERSLEBSGT. 20 C
POSTBOKS 4642 SOFIENBERG
0506 OSLO 5

**Oslolærerne har
benyttet Østensjøvannet
i undervisningen
i 40 år!**

Fra den danske mose - til nedre Mississippi

Og fugl med mer i kveldingen ved Østensjø

av Jon Dørsjø

Et lite stykke Danmark i Oslo synger sine langstrakte kveldstoner i byens østlige omegn.

I dalen mellom Bogerud og Lille Langerud strekker den danske mosen seg fra Østensjøvannets sørspiss og helt sør mot Langerudveien og åkrene til Skullerud gård.

Det er en rar dal.

Oppe fra høydedragene omkring er det ingen mose. Vi bar står og ser "ner'i myra" og alt det ei slik forstadsmyr innebærer av surklende trask i vennelike høl mellom tuene, noe pokker skulle trække i når vi har asfaltveier til å gå sivilisert på. En eller annen kommunal snusfornuft omgås da også med behørig asfalterte planer om å spandere noen hundre tusen kroner på å fylle ut hele myra og anlegge tennisbaner og ordentlig idrettsplass i stedet. Moderniser menneskene og naturen, bare spa på med penger og stein!

Men altså en ganske rar dal, såsant en ikke også har fått asfaltert de veiene ens fantasi og undring har lært å følge.

Mens den kommunale plansjeforstander sier at det går ikke an å ha ei myr liggende midt i bebyggelsen, så kanskje en annen og enklere fantasi roper nettopp det motsatte: -Jo, roper den med fryd. -Nettopp her mellom byens nye forsteder er det fint å ha myra. For et svinehell at vi har den, til - ja, til å korte veien fra bygate til myr og fugl.

Og byens mennesker med ufaglært fantasi smetter ut av hus og går til myrs i kveldingen og opplever mange ting med Askeladdens glade øye for tingene: Jeg fant, jeg fant...

Og det rare ved dalen er hvordan den blir anderledes når en kommer nedpå, hvordan myra blir en verden av stormyr omkring oss og altså blant annet minner så snurrig om den danske mosen.

Fra jordene langs myra roper lerkene på oss. Av en eller annen grunn er dette det beste lerkestrøket i hele byens omegn. De kommer tidlig, ennå før snøen går

og henger over snøhvite enger i mars-sola og synger som besatt til langt ut i juni.

Nå henger de på lynfort vimrende vinger og synger til sol går ned over nybyggene borte på Manglerud. Lerkene synger over sletter til forskjell fra stær og annen fugl på kvist. De henger og illsynger til de blir trette, da går de som en stein mot bakken.

Men myra som er ringet inn av uavladelig lerkesang, - vi kommer over til den der enga begynner å tue seg mot fuktigere lende. Tuene har en krans av gras omkring toppen som allerede er blå av knoppurt.

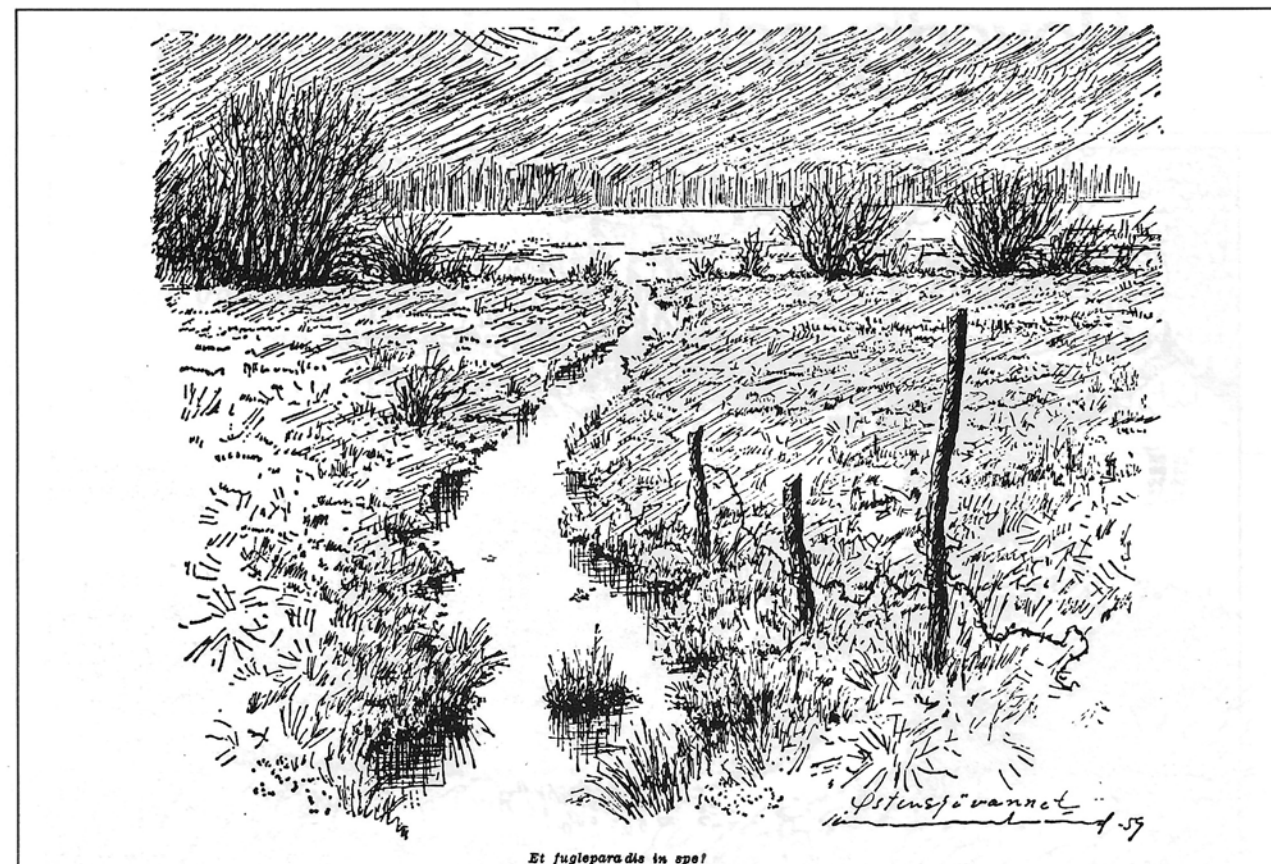
Vi så ikke de blå tuene fra høyden der vi så ned på myra. Men nå..., og nå er det ingen høyder heller, men et langstrakt myrland med fjerne, lave horisonter omkring. Bekkasinene flyr opp ved vårt komme og klipper sin forte kastende silhouett mot solnedgangen og småbreker under flukten, derav dens oppnavn, mekregauken.

Og myra blir våt og hengende og gynger mot sitt sentrum, det forjettende utilgjengelige myrland midt utpå, der krattene skjuler sitt lokkende eventyr for bymannens gatetrette, men ikke knuste undring.

Vi finner igjen de gyngende tuene som ikke gynger fullt så faretruende. På dem kan vi styltegå ut til krattet og sivene, balansere med armene utad strekk til krattenes hemmelighet, lonene, stille som små bortgjemte tjern med speilbildet av synkende sol og kveldens violette skyer i syningen.

De har hørt oss først, selvfølgelig. Etterpå hører mennesket i sin tur den lave advarende fløyetonen borte i kveldens siv, dempet snadring, sothønas prøvende støt i nebbet som etter låten å dømme burde være en sånn enkrones 17. mai-trompet.

Vel, vel. I skjul i sivene. Men bare stå lenge stille i krattet uten annen lyd enn litt småsurkl i snadda. Siden de evindelige sladrete hettemåkene ikke er til stede, tror de seg snart igjen alene i sin maikveld og sin lukkede verden av loner og myr og siv. Ei sothøne kommer svømmende, svart som sot med det hvite panneblisset, og slik er da den iakttagende og rikt

Et fugleparadis in spe!

sansende folkelighet uenig fra gammelt av da den satte navn også på foreliggende fugl, at den kalte arten både sothøne og blisshøne, så en kan legge vekt på etter valg. Men den kommer lydløst svømmende med myke små bølger skjelvende av rødt solefall, og hun nikker dueaktig med hodet, sothøna, som om hun gikk på vannet.

Herr Stokkand med make kommer ut på åpent vann og menger seg med soten. Sivspurv flytter på seg med smålåt i krattet, og den vesle krikkanda kommer fort flyvende ut fra myrlandet, daler mot lonene og spjærer kveldens blikkstilte vannspeil der den flaksende bremser opp med sprikende svømmeføtter. I neste sekund duver den stille mens bølgene små viker mot sivene...

Og når vi etterpå bår mot nord til vannet, Østensjøvannet, nærmer vi oss riktignok en sjø i stormyra, vi må bare krysse veien først, men også der med hengemyr mot siv og vann og de flytende torvøyene, der bare redselen for den forferdeligste hengemyr-døden har hindret mennesket i å utrydde alt bevinget liv. Men tørre, knappe salonggeværskudd i kveldingen vitner om at man gjør sitt beste tross farlig myr. De kan ikke komme ut og hente det de skyter. De skyter for å utrydde, i og for seg ikke værre enn den organiserte kommunale tørreleggingsplanen som i tilfelle kan gå langt mer effektivt til verks og utrydde totalt. Tørrelegge, legge aldeles tørt, det er fine greier.

Østensjøvann er ellers et godt navn som er kommet rekende ad underlige veier. Først et vann hvis navn er glemt. Så dukker en gård opp der oppe på bakkene og får navn av at den ligger øst for vannet, altså Østensjø gård. Så får vannet navn etter gården som har fått navn av sin beliggenhet ved vannet. Derav Østensjøvann, hvilket er utlagt: vannet-som-ligger-vest-for-gården-som-ligger-øst-for-vannet.

Og vi går til det sivkranste vann i kveldingen, og bare derfra kan vi se den nye rekkehusbebyggelsen på Abildsø i det mykmilde blålys som lyser i kveldene i mai. Bare derfra er berget mot Manglerud lilla i skyggen av synkende sol, og der skogen oppå, tordenblå i motlyset med ulmende glokanter om granenes silhouetter. Og til motsatt lei, et fint aftenlys egnet til å forsone endog de tre blokkene Bøler som ikke lenger rager opp av skogen, men har fått en bastant murfot av betongleiegårder langs åsryggen.

Men kvelden strekker ikke til, så mangfoldige som vannets bredder er, vipebakkene mot Østensjø gård, strandsnipe-myra under bakkebremsen, eller endenes merkverdige sumplandskap på Abildsø-siden, der vannet kryper i et snirklet system av krikende kanaler mellom vannsjuke øyer, tettvokste av bjørk. Også dette siste et landskap med den oppfinnsomste fantasi. Bare å bytte bjørka ut med mangrove, og det er det subtropiske sumpland fra nedre Mississippi. Om ikke Østensjø i Oslo skulle være bra nok. Bra nok til å fredes for fugl og snille mennesker - - -

Hovedhuset på Abildsø gård

Tegnet september 1989 av Stein Høglund

Abildsø gård, mange kjente navn knytter seg til stedet. Minna Wetlesen var en en foregangskvinne som 17. mars 1865 her startet det som ble kalt "verdens første husmorskole". Landets andre landbruksskole lå her, hvor de for første gang i Norge krysset feraser for å øke melkeproduksjonen. Hovedbygningen slik den står i dag er fra ca. år 1790. Her var også Tordenskiold på ball.

Hvor lang tid som gjenstår før du og jeg kan gå på ball her, ja det får tiden vise. La oss håpe at det finnes noen kloke "menn" igjen i dette land. Et bystyrevedtak fra

1962 anbefaler de antikvariske myndigheter i Oslo å frede det vakre og verneverdige hovedhuset på Abildsø. Hvor har de vært i 30 år, og hva har skjedd? Hørte du riktig? Jo, det stemmer, svaret er: INGENTING. La oss håpe at det ikke må gå 30 år til før noe blir gjort. Da vil nemlig hovedhuset for lengst ha råtnet og ramlet sammen.

Styrk ditt nærmiljø, vær med og støtt opp under Østensjøaksjonen 1991. Det er dine barn og barnebarns fremtid det gjelder!

Neste nummer:

- Ny serie om historikken rundt vannet. Abildsø gård er første ute.
- Dr. philos. botaniker Klaus Høiland har vært på befaring og laget et vegetasjonskart over Østensjøområdet. Sammen med en artikkel om planter og trær, blir hele kartet presentert.
- Rapport fra fugletakseringen 1991. Dette kan bli spennende lesning.
- Resultater fra Østensjø-Aksjonen 1991. (Se også side 31.)
- Og selvfølgelig - et nytt "Mitt Østensjøvann".

Aktiv satsing på naturmiljø

Falch-Gruppen støtter vandrefalkprosjektet

"La vandrefalken leve" er navnet på prosjekt vandrefalk i sørøst-Norge. Vandrefalkene er en av de aller mest truede fuglearter. Penger og innsats kan redde arten fra utryddelse. Falch-Gruppen har fra 1990 gått aktivt inn for å få opp bestanden.

Nye tall fra falketellingen

Den siste oversikten over antall vandrefalk i fylkene omkring Oslofjorden viser at det i år er registrert 13 hekkende par, mot 9 par i fjor. "en positiv utvikling", sier prosjektleder Odd Frydenlund Steen, som for tiden har permisjon fra sitt faste arbeid for å jobbe med Prosjekt Vandrefalk.

Tallene viser altså oppgang, og det må betegnes som gledelig. Om det blir mange egg og unger i år er det ennå for tidlig å si, blant annet fordi prosjektmedarbeiderne ikke har hatt økonomisk mulighet til å følge opp så godt som ønskelig.

Full oversikt

- Med det ser ut til å bli et normalt år, sier Frydenlund Steen.
- Kan det ikke tenkes at det er falkepar dere ikke har observert?
- Jeg håper vi har registrert samtlige. Vandrefalkene slår seg ikke ned hvor som helst, og vi kjenner terrenget temmelig godt.

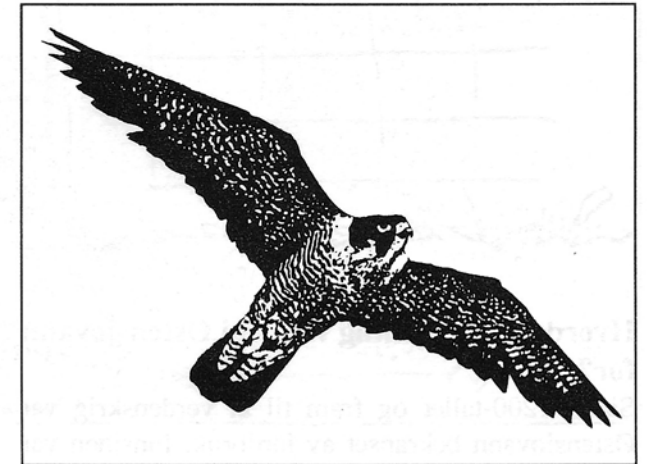
Vandrefalken, et miljøbarometer

- Hvorfor er dette med registrering og bevaring av vandrefalken så viktig? De fleste av oss skjenker jo ikke denne fuglearten mange tankene i årets løp?
- Det er viktig å ta vare på den fordi dens blotte eksistens sier en god del om dagens miljøsituasjon. Vandrefalken lever av fugler, og hvis den blir borte er det fordi byttedyrene er giftbelastet. Det sier i sin tur meget om graden av renhet i miljøet. Dessuten er det en vakker fugl, den er en del av naturen som vi er moralsk forpliktet til å ta vare på. Vi kan godt si det slik at det er en klar forbindelse mellom vernearbeidet og miljøet.

Falch støtter falk

- Hva betyr støtten fra Falch?
- I år har vi ikke mottatt direkte økonomisk støtte, men bedriften hjelper oss ved å trykke et tidsskrift, slik at vi kan få ut verdifull informasjon om prosjektet vårt.

Falch-Gruppen består av fire trykkerier hvorav to ligger i Oslo. Falch Fargetrykk as ligger på Ryen og

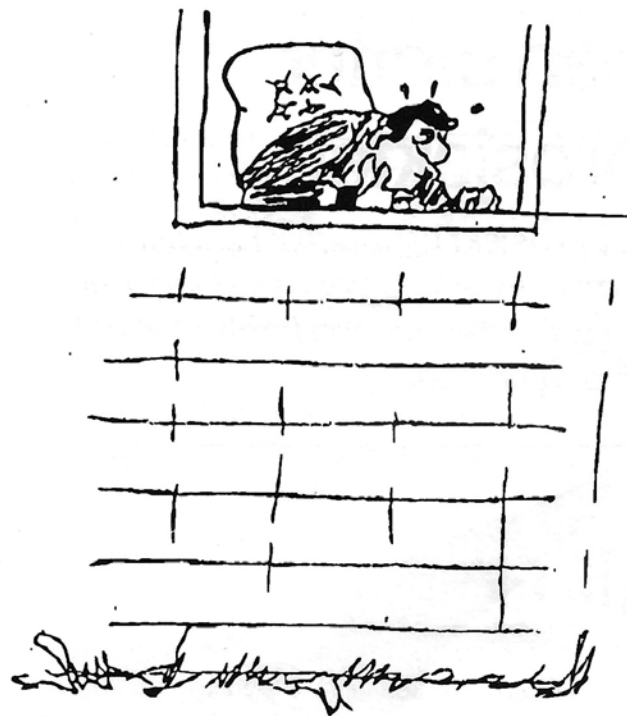
Prosjektets kjennetegn - en flyvende vandrefalk.

er som navnet sier spesialisert på trykksaker i farger. Falch hurtigtrykk as ligger på Grorud og er spesialisert på trykksaker med innmat i sort farge og omslag med farger etter valg.

Sothøna nr.3 er trykket hos Otto Falch A/S

Visste du at:

- 12 av Norges 29 sneglearter finnes ved Østensjøvannet.
- veien som går fra fotgjengerovergangen i sydenden og opp til Østensjø gård (Valborgs vei) er en oldtidsvei. Den fortsetter bort Østensjø terrasse der veien ligger på flotte, eldgamle tørmurer.
- det er hele 13 gravhauger i nærheten av vannet.
- Sultanhøne er observert to ganger i Norge. Den ene gangen ved Østensjøvannet, hvor den forøvrig ble skutt!
- Østensjøvannet er oppført i Nordisk Ministerråds rapport (fra 70-tallet) om verneverdige våtmarksområder for fugl i Norden.

Er det noe håp for meg, eller?

Hvordan var egentlig vannet i Østensjøvann før?

Siden 1200-tallet og fram til 2. verdenskrig var Østensjøvann bekranset av jordbruk. Innsjøen var klassifisert som næringsrik, det vil si høyt innhold av plantenæringsstoffer, dårlig sirkulasjon og til dels lite oksygen, spesielt når isen lå. Det er registrert totalt oksygensvinn med fiskedød til følge, i 1903, 1909 og 1940. Avrenningsforholdene var på det nærmeste naturlige, det vil si at nedbøren infiltreres i bakken, renses i grunnen mens den langsomt finner veien til bekker og vann.

Hva galt har vi gjort?

Etter krigen har utbyggingen skutt fart, ikke bare i de nærmeste omgivelser, men i hele Østensjøvanns nedbørfelt. Når store områder av et nedbørfelt tettes (med takflater, veier og plasser), renner nedbøren dels på overflaten, dels gjennom ledninger som leder til bekker og vann. Denne avrenningen er mye raskere enn den naturlige, og skjer dessuten støtvis i forbindelse med regn- og snøfall. I tillegg vasker nedbøren med seg forurensning fra lufta og overflaten. Det nedbørvannet som når Østensjøvann er altså i utgangspunktet mer forurensset, i tillegg til at det ikke gjennomgår "selvrensing" i bakken. Det var det ene "gale".

Det andre er at spillvannsledningene i drabantbyene rundt Østensjøvann er lagt høyere (i grøfta) enn overvannsledningene for nedbør (som har åpne skjøter), og når de da lekker, så renner noe av spillvannet (kloakken) rett ned i overvannsledningene og ut i bekkene som fører til Østensjøvann. Dette var gjengs leggemetode i 1950-60-årene, men fra 1970

er problemene stort sett løst ved at man legger ledninger med pakninger. Nå ser det også ut til at tilårskomne nedgravde oljetanker kan bli et problem. Når det rustet hull i en borettslagstank på 20.000 liter, kan oljen finne veien til Østensjøvann - og da er det ikke greit å være fugl....

Den raske utbyggingen i området, datidens anleggsutførelse og liten kunnskap om årsak og virkning når det gjelder forurensning, må ta mesteparten av skylden for dagens situasjon. Men i større perspektiv har også økning av luftforurensninger generelt bidratt med sitt. Og fuglenes egne etterlatenskaper...

Hva har dette ført til?

Økningen av alle nevnte forurensninger har ført til vesentlig endring av algesamfunnet. I dag dominerer

arter som er typiske for sterkt forurensede innsjøer, og antall arter har gått ned. Blågrønnalger er det svært mye av, og dette kan til tider ligne plastflak i overflaten. Nøkkerosene er nesten borte, noe som også kan ha påvirket algesamfunnet. Nøyaktig hva som kommer av den naturlige utviklingen og forurensningen, er svært vanskelig å fastslå. Men det er sannsynlig at de store endringene skyldes forurensning, dels direkte og dels indirekte.

Hva gjøres for å bedre forholdene?

Oslo vann- og avløpsverk (OVA) overvåker vannkvaliteten. Hver 14. dag hentes prøver fra 9 målepunkter, som analyseres ved laboratorium. Så nær som ett, er målepunktene lagt til åtte av Østensjøvannets tilløpsbekker, slik at vi får et rimelig godt bilde av tilførselene til vannet. Det niende punktet ligger ved utløpet, der Østensjøvannet tilstand blir registrert før det renner gjennom tunnelen mot Alna. Disse målingene viser utviklingen over tid og sted. Det er spesielt plantenæringsstoffer, nitrogen og fosfor, vi ser på, fordi det gir et bilde av spillvannstilførselen.

Som eier av offentlige vann- og avløpsledninger, er OVA forpliktet til å vedlikeholde og reparere disse, derfor vannavgiften! OVA har, etterat bystyret godkjente vår saneringsplan, utbedret det gamle ledningsnett i Østensjø-området. Dette omfattende arbeidet forventes fullført våren 1992. Men det vil ta relativt lang tid før den totale effekten av utbedringene vil komme til syne i våre målinger, på grunn av treghet i det naturlige omsetningssystemet. Likevel - det er gledelig å kunne dokumentere en bedring i 1989-90, spesielt i form av lavere fosforkonsentra-

sjoner i tilløpsbekkene. Foreløpige data for 1. kvartal i år viser en nedgang både i nitrogen- og fosforinnhold.

Enkelte steder har OVA valgt å lede også overvannet (nedbør) til renseanlegg, med det resultat at både forurensningene og vanntilførselen reduseres, og derfor må vi erstatte det med rentvann. Dette gjøres i dag ved Agronomveien og Bogerudmyra. Ved siden av kontinuerlig tilførsel av vannmasser, har rentvannet positiv effekt på sirkulasjonen, lokalt sett.

Hva nå?

Etter det skippertaket som OVA har gjort på ledningsnett i Østensjøområdet, forventer vi en klar bedring i vannkvaliteten, spesielt med hensyn til næringsstoffer. Vi vil selvsagt fortsette med regelmessige målinger, og vil gjerne bringe Sothønas lesere resultatene!

OVA vil også opptrappe vårt holdningsarbeid, spesielt i samarbeid med skolene. Ta kontakt!

Utbyggingsplanene ved Abildsø gård er skrinlagt!

Alle oljetankeiere, store og små, oppfordres til å sjekke tankenes tilstand for å unngå utslipp!

Østensjøvannets Venner, Skjutselsplangruppa og andre lokalpatrioter gjør en flott innsats!

Så jeg tror, med hånda på hjertet, at det er liv laga for Østensjøvannet - nå og i framtida!

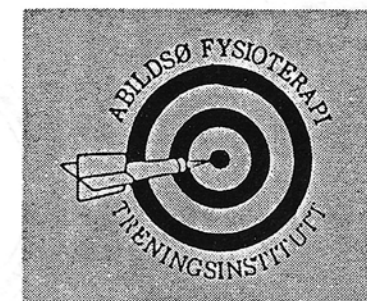
Hilsen

Bente Ihlefeldt, Oslo vann- og avløpsverk
13.8.91

**Vil du
'strammes opp litt'
eller øke ditt
muskelvolum,
kan vi hjelpe deg.**

- Men det viktigste målet med det individuelle treningsopplegget er å forebygge belastningslidelser som rygg- og nakkeplager. Vi har den nødvendige fagkunnskap til å hjelpe deg!

**Spes. fysioterapeut
Hans Petter Faugli**

TRENINGSSINSTITUTT

Enebakkvn. 275
1187 Oslo 11
Tlf.: 28 80 44

SOLARIUM

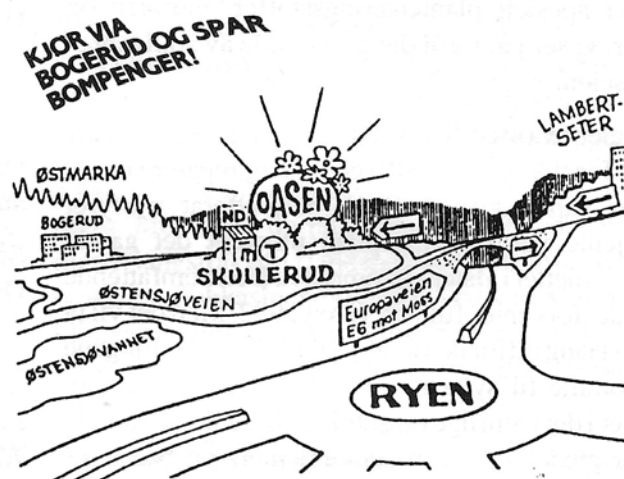
Hos oss finner du Oslos største utvalg av planter, hagemøbler og redskaper

Du er alltid velkommen til et
kjempeutvalg av grønne
vekster og alt du trenger til
hagen hos oss på OASEN.
Egen spesialavdeling for
inneplanter fra de minste til
de aller største.
Vi kjøper inn i store partier –
noe som betyr lavere priser
for deg.

**Nye spesialtilbud hver
eneste uke.**

Det er ikke alltid så lett å
vurdere hvilke plantesorter
som egner seg best til
forskjellige formål. Derfor
står våre plantefagfolk
til tjeneste hvis du har
spørsmål. Du finner oss
ved Norsk Data på Skullerud.
Tlf. 02 - 29 57 00.

OSLOS STØRSTE HAGESENTER

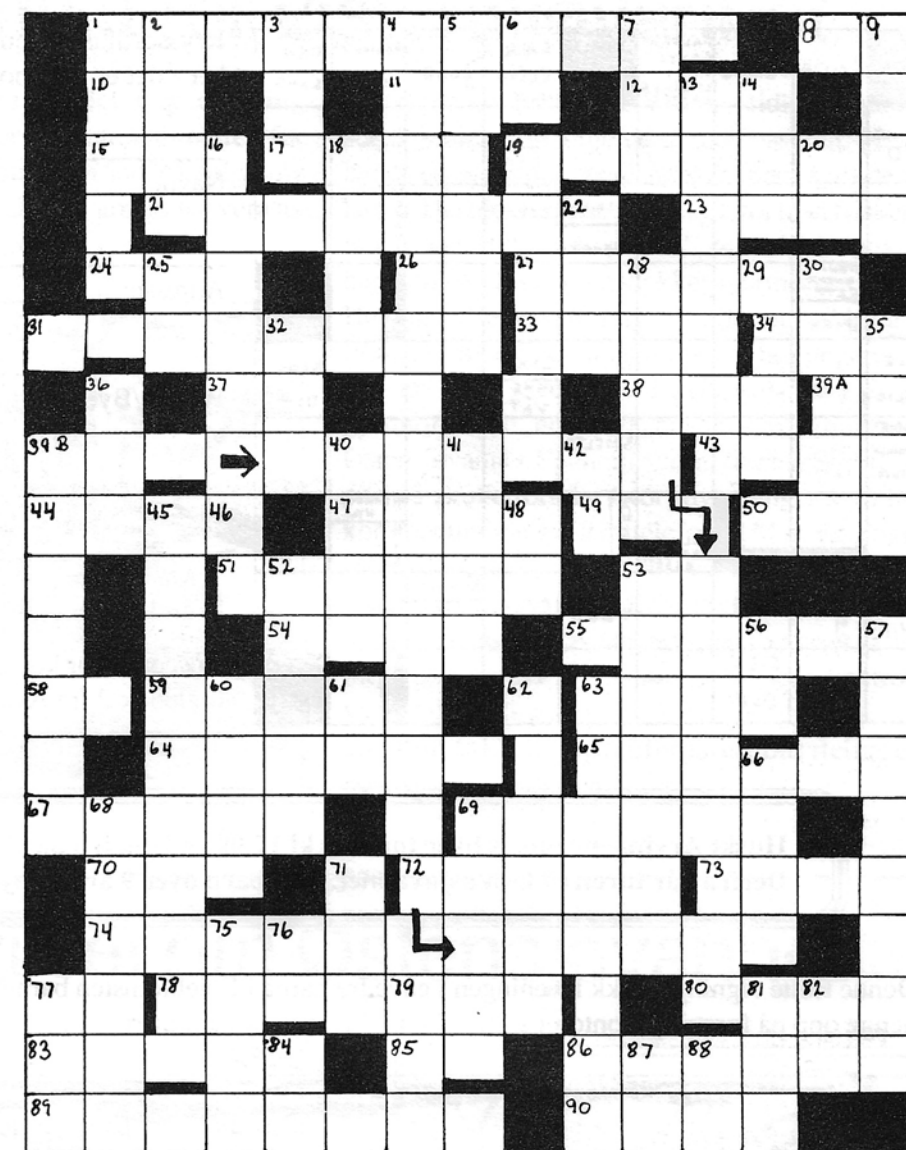
Kryssord-oppgave

Vannrett:

1. Nylig vernet gammelt skogsområde
8. Europeisk organisasjon
10. Fisk
11. Furten
12. Narkotisk stoff
15. Artikkel
17. Guttenavn
19. Gjør mange insekter
21. Del av vannets kretsløp
23. Guttenavn
24. Rovdyr
26. Presens
27. Fugl
31. Foredlet julemat
33. Husdyr
34. Festemiddel
37. Like
38. Stråbunt
- 39A. Ujevn
- 39B. Var glad i kulturlandskapet
43. Ne
44. Lite tre
47. Se bort i fra
49. Båt
50. Gammel sjømann
51. Liten sjø
53. Måleenhet
54. Jentenavn
55. Ønsker vi at Østensjø-området skal bli
58. Lite hus på landet
59. Tørket frukt
63. Seks games
64. Ordfører i Aker 1881-89
65. Fruktene
67. Eks-byråd
69. Legemsdelen
70. Grønt belegg
72. Viktig å gjøre i naturen
73. På hesten
74. Ta av
77. Los Angeles
78. Nedlagt i Østmarka
80. Bibelsk patriark + K
83. Gang
85. Nesten naboer
86. Trykke
89. Avholdende
90. Stasjon

Loddrett:

1. Dyr ved Østensjøvannet
2. Oppdrar
3. Tettsted i Vestfold
4. Naturvernforening
5. Fugl
6. Mål
7. Skall
9. Mate
13. Drammen
14. Her er miljøvernministeren nestleder
16. Bjørkebark
18. Jentenavn
19. Fugl
20. Jeg
22. Sport

25. Artikkel
28. Humorskolens mor
29. Fugl
30. Fugl
32. Ordførerens parti
35. Fugl
36. Sleip
- 39B. Landets andre landbruksskole
40. Fugl
41. Lage ost
42. Lever

45. Fugl
46. Lengdemål
48. Artikkel
52. Oppkommet
53. Skalldyr
56. D__ = gift
57. Fugl
60. Preposisjon
61. Sjarm
62. __sjøen
63. Giftig plante
66. Nåletré (riksmål)

68. Fugl
69. Saltvannet
71. Her ligger lensemuséet
75. Dreie
76. Lage klær
77. Riste
79. Løsningmiddel
81. Fyr
82. Aksjeselskap
84. Like
87. Sport
88. Artikkel

Kryssordløsningene kan sendes inn som de er her -
det er ikke nødvendig å ta kopier.

Navn:

Adresse:

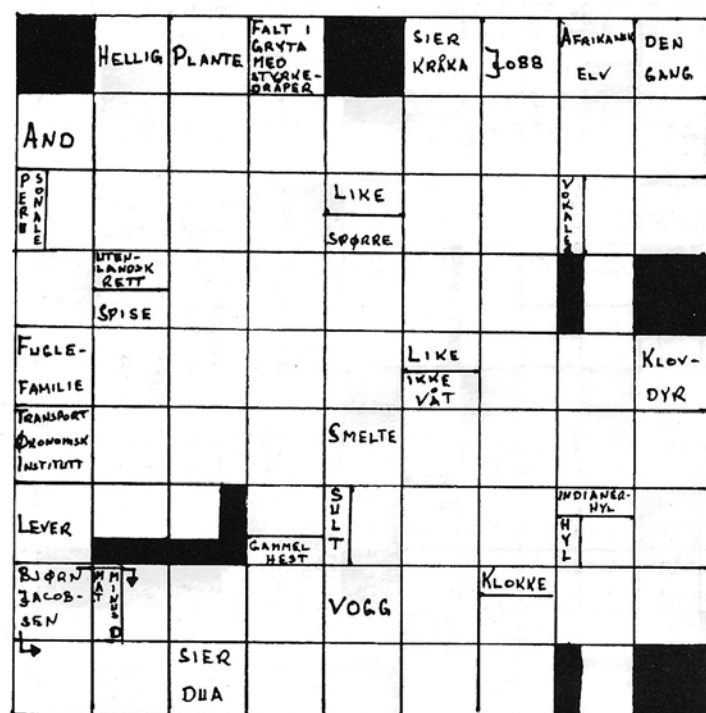
Postnr./By:

Premier:

Canon kompaktkamera,
ØVVs nye T-skjorte og et
fotoalbum.

Arvingenes sider

v/ Finn G.

Kryssordløsningene kan sendes inn som de er her - det er ikke nødvendig å ta kopier.

Navn:

Adresse:

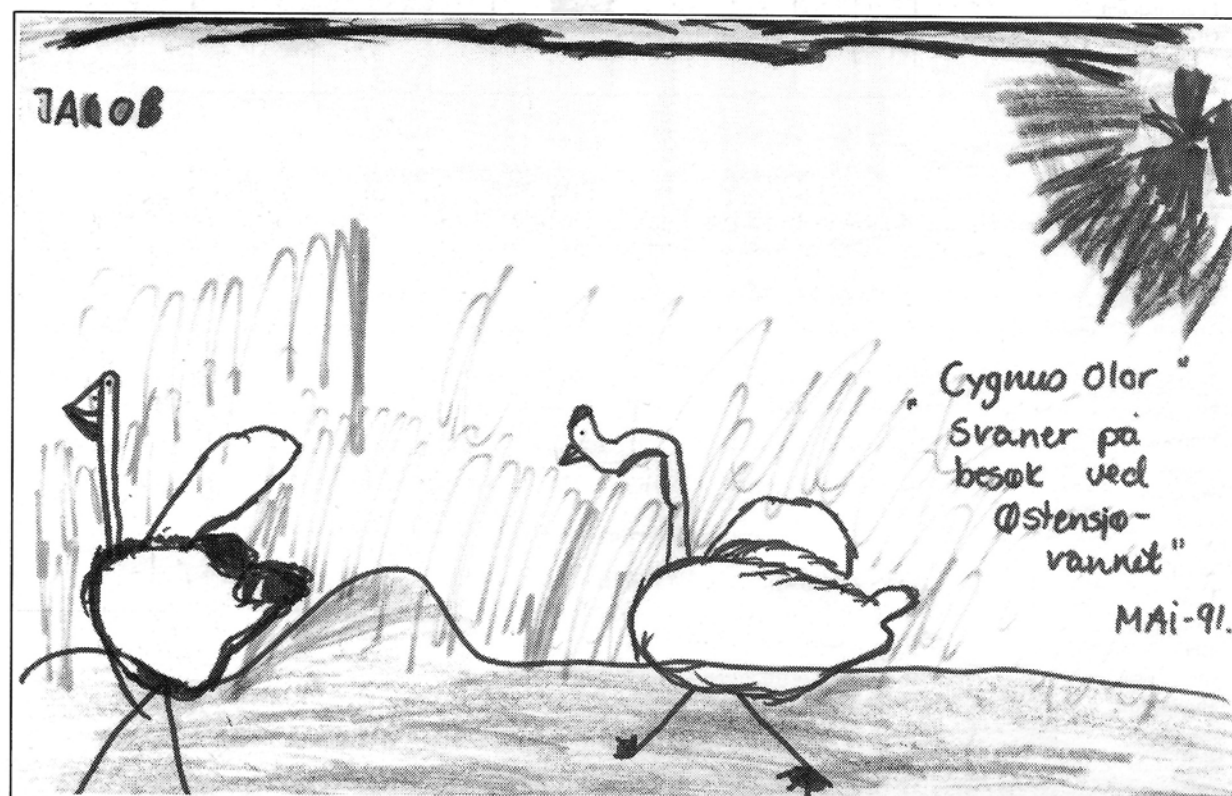
Postnr./By:

Premier:

Kosepanda og kosepinnsvin fra WWF og Barnas fuglebok 2 fra Aventura Forlag.

Husk: Arvingene møtes hver torsdag kl 17.00 ved porten på Østensjø skole. Derfra går turen til Østensjøvannet. Alle barn over 9 år er høyst velkomne!

Denne flotte tegningen fikk foreningen i gave fra barna i Epleblomsten barnehage. Originalen skal vi henge opp på foreningskontoret som vi håper blir en realitet i nærmeste fremtid.

Hei!

Tirsdag 18. juni avsluttet Arvingene vårsesongen med en tur til Nordre Øyeren naturreservat. Sju arvinger deltok på turen. Vi så i alt 34 fuglearter, bl.a. fiskeørn, brushane, siland, gråhegre, vipe og tjeld. Underveis til fugletårnet åpnet himmelen sine sluser, og vi var gjennomvåte da vi kom til Nordre Øyeren Fuglestasjons hytte.

Øyvind fra Norsk Ornitologforening(NOF) tente opp i peisen og snart var pølsegrillingen i gang. Brus, grillpølser og sjokolade gled ned på høykant. En takk til Øyvind Syvertsen som hjalp oss med å kjenne igjen fugleartene og takk til NOF for lån av hytta.

Torsdag 22. august starter vi vandringene rundt Østensjøvannet igjen. Vi møtes kl. 17.00 ved porten på Østensjø skole. Alle interesserte i alderen 11-16 år er velkommen! Det blir vandringer hver torsdag utover høsten. Bjørn er lederen vår, og kanskje blir det annet miljøvernarbeid også.

Fuglearter ved Østensjøvannet

Har du sett på stokkandens fjærskifte i sommer? Det er fremdeles ikke for sent. Husker du hvordan du kunne se forskjell på hann og hunn? Kanskje du kan følge med og prøve å finne ut når stokkanden får igjen prakten sin? Prøv også å finne ut hvor høye takrørene blir i høst.

Krikkanda

Slå opp i en fuglebok og fargelegg krikkanda. Dette er den minste gressanda vi har. Hannen som er avtegnet har praktfulle farger. Denne fuglen hekket ved Østensjøvannet til 1970 og sees her ofte fremdeles. De fleste krikkendene kommer til Norge i april-mai. Den trekker til Vest- og Sørvest-Europa om vinteren.

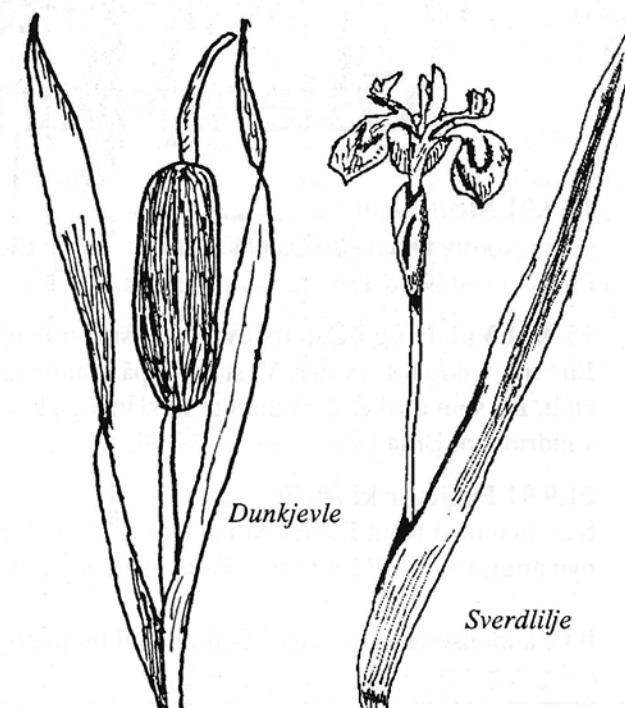
Plantearter ved Østensjøvannet

Dunkjevle

Ved Østensjøvannet finner du både bred og smal dunkjevle. Prøv å finne de latinske navnene i en flora. Bred dunkjevle - med en tykk "sigar" - kjevle øverst på strået. Innplantet av tidligere eier av Østensjø gård, Haakon Tveter i 1868. Dunkjevle kan bli hele 2 m høy. Smal dunkjevle har smalere blader. Det rare ved planten: "Kjevlen" er sammensatt av opptil 100.000 blomster!

Sverdlilje

Planten har fått navnet pga. de sverdlignende bladene. Den har en flerårig rot. I juni kan du se de praktfulle, gule iris-blomstene. Sverdliljen vokser i sivbeltene både i den nordlige og sørlige delen av vannet.

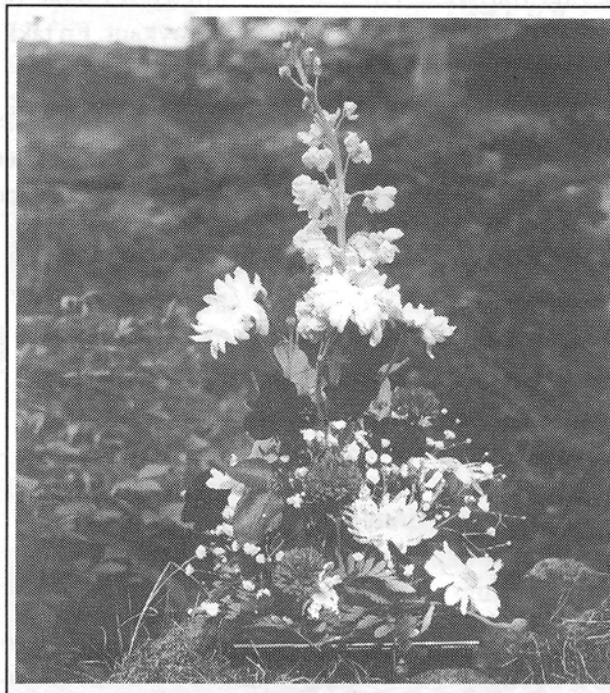
Torsdagblomsten tildelt Østensjøvannets Venner 16. mai

Tirsdag 16. mai 1991 ble ØVV oppringt av NRK Østlandssendingen. Den gledelige nyhet var: "Torsdagsblomsten denne uken er tildelt Østensjøvannets Venner. Gratulerer med resultatet i Bygningsrådet og innsatsen for Østensjøvannet".

Med disse ord ble vi invitert i studio samme dag klokken 17.00. Ca. klokken 17.30 var Erik på direkten og takket for en nydelig blomsteroppsats. Det varmet godt omkring saken med denne oppmerksomheten, i anledning at Selvaagbygg A/S trakk sitt forslag til omregulering av Abildsø gård, dagen før bygningsrådet møte den 14. mai.

Det var en viktig delseier for området, men ingenting er 100% sikret for all fremtid før frednings- og vernebestemmelser for både planter, dyr, åkermark og bygningsmasse er stadfestet av Kongen i Statsråd.

En spesiell miljøhilsen og takk til NRK Østlandsendingen for en nydelig Torsdagsblomst!

Foreninger, skoleklasser, osv. som ønsker foredrag om eller omvisninger ved Østensjøvannet kan bestille dette på tlf. 297446.

Aktivitetsplan for Østensjøvannets Venner

10.9.91 Medlemsmøte.

"Fra Nordre Øyeren til Østensjøvannet" Knut Eie fra Nordre Øyeren fuglestasjon viser lysbilder og forteller om Nord-Europas største innlandsdelta. Tid/sted: Skullerudstua kl. 19.00.

15.9.91 Vandring i Østensjøvannets storstue og Slåtteng- picnic.

En tur i vakre høstfarger. Vi stopper på Slåttenga og en nydelig blomstereng. Ta med kaffe og noe attåt. De som ønsker å gå direkte til slåttenga kan gjøre det. Her er folk fra kl. 12.00. Møtested for vandringen: Brua i sydenden kl. 12.30. Ansvarlig: Marianne, Finn og Erik.

21.9.91 Fugletur kl 09.00.

Sammen med Knut Eie fra Norsk Ornitologisk forening tar vi en tur for å se på trekkfuglene. Noen nye arter, mon tro? Møtested: Brua i sørenden. Ansvarlig: Finn og Erik.

Ikke annonserte aktiviteter i Sothøna vil bli kunngjort i dagspressen.

Følgende 104 arter er observert ved Østensjøvannet i år:

Toppdykker, Storskarv, Gråhegre, Knoppsvane, Sangsvane, Sædgås, Kortnebbgås, Grågås, Snøgås, Kanadagås, Hvitkinngås, Hybridgås (Kanada-/grågås), Brunnakke, Snadderand, Krikkand, Stokkand, Stjertand, Toppand, Kvinand, Laksand, Spurvehauk, Musvåk, Fjellvåk, Sivhøne, Sothøne, Dverglo, Heilo, Vipe, Brushane, Enkeltebekkasin, Rugde, Rødstilk, Gluttsnipe, Skogsnipe, Strandsnipe, Hettemåke, Fiskemåke, Sildemåke, Gråmåke, Svartbak, Makrellterne, Bydue, Ringdue, Kattugle, Jordugle, Tårnseiler, Grønnspekk, Svartspekk, Flaggspett, Sanglerke, Sandsvale, Låvesvale, Taksvale, Heipiplerke, Sålerke

(gulerle), Vintererle, Linerle, Sidensvans, Gjerdesmett, Jernspurv, Rødstupe, Steinskvett, Svarttrost, Gråtrost, Måltrost, Rødvingetrost, Myrsanger, Rørsanger, Gulsanger, Møller, Tornsanger, Hagesanger, Munk, Bøksanger, Løvsanger, Fuglekonge, Svart/hvit fluesnapper, Grå fluesnapper, Stjertmeis, Granmeis, Svartmeis, Blåmeis, Kjøttmeis, Spettmeis, Trekryper, Skjære, Nøttekråke, Kaie, Kornkråke, Kråke, Ravn, Stær, Gråspurv, Pilfink, Bokfink, Bjørkefink, Grønnefink, Grønnsisik, Tornirisk, Gråsisik, Grankorsnebb, Rosenfink, Dompap, Gulsurv, Sivspurv.

Almanakksalget 1991

Almanakkene kommer i oktober og vi håper flest mulig vil være med og selge. Skriv eller ring til oss på telefon 29 61 61. Brev merkes "Almanakksalg '91".

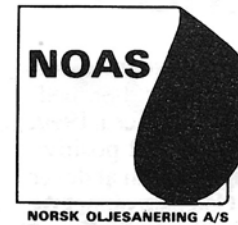
Sothøneslipp på Rådhuset

En ukes tid før Bygningsrådets møte 14. mai '91 ble Sothøna delt ut til alle politiske partier i Oslo Rådhus. 85 representanter fikk hvert sitt eksemplar. ØVV håper at medlemsbladet har gitt bystyrerepresentantene i Oslo Rådhus interessant lesestoff om vårt kjære Østensjøvann. Om noen nye medlemmer ble resultatet gjenstår å se. Om ikke annet så vil i hvert fall flere sothøner bli sluppet løs i Rådhuset en gang

OBS!

Nye flotte prospektkort og T-skjorter kan bestilles hos ØVV.
Pris: hhv. kr 5,- og kr 75,-.

Norsk Oljesanering A/S

Stubberudveien 12,
0668 Oslo 6

Tlf. (02) 30 21 20

Døgnvakt: (02) 21 53 76 - (02) 30 21 20

Mobiltlf.: (094) 20 664

Personsoekere: (096) 28 425 - (096) 43 102 - (096) 43 098

GODKJENT INNSAMLER AV SPESIALAVFALL I

ALLE 17 AVFALLSGRUPPER

Rengjøring og kontroll av alle typer tanker.

Glassfiberbelegging av tanker, siloer, betongkummer etc.

Utrykking ved

olje- bensin og kjemikalie lekkasjer.
TV-inspeksjon, rensing og høytrykkspyling av rørledninger.

Tømming av olje- og bensinutskillere.

Supersuger for suging av vått og tørt, slamkummer, murstein, grus, pukk, stubbloftleire og fra siloer.

Alt i graving.

ÅRSBERETNING FOR ØSTENSJØVANNETS VENNER 1990

Styret har fra 3. april 1990 bestått av:

Leder: Erik Damsgaard

Nestleder: Finn A. Gulbrandsen

Styremedlemmer:

Sekretær: Grete Zahl

Kasserer: Anne-Lise Rom

Per Mathisen

Øyvind Mæland

Varamedlemmer:

Inger Johanne Arnesen

Randi Aune

Marianne Østbye

Kari Lønstad

Valgkomiteen har bestått av:

Inger Kristensen, Sverre Stubberud og Eirik Werner

Statsautorisert revisor er:

Price Waterhouse A/S, A. Anders Eng.

* Det har vært holdt 11 styremøter.

* Det har vært holdt 9 arbeidsgruppemøter.

FORENINGEN

Foreningen hadde ved årets utgang 1224 hovedmedlemmer. Totalt med familie-/husstandsmedlemmer 2088 medlemmer. Dette er en økning på 744 medlemmer i 1990. Østensjøvannets Venner ser på det som svært positivt. Økningen i medlemsmassen gir oss signaler om at det er stadig flere som interesserer seg for Østensjøvannet og dets omgivelser. Hyggelige sammenkomster og medlemsmøter har gitt mange gleden av å få vite mer om det biologiske - og kulturhistoriske mangfold som finnes i Østensjøområdet.

Foreningen fikk i 1990 ny adresse: Østensjøvannets Venner, P.boks 15 - ABELSØ, 1105 OSLO 11.

MØTEVIRKSOMHET

Foreningen har vært i 30 møter med etater, organisasjoner, Fylkesmannen, Byantikvaren, Park- og Idrettsvesenet, Verdens Naturfond, Abildsø Idrettslag, Vannverket, Seminar om Alternativ miljøpolitikk for Oslo, Landbruksnemnda i Oslo, Fylkeslandbruksstyret i Oslo, byplankontoret, Kreditkassen - Oslo Øst, Akershus - 4H og Miljøverndepartementet.

Under et åpent møte på Abildsø Folkets hus 14. november 1990 fikk miljøvernminister Thorbjørn Berntsen overrakt SOTHØNA, og Erik Damsgaard holdt et innlegg for bevaring av Østensjøområdet.

Foreningen har ellers fulgt opp med informasjon til politikere og gruppesekretariatene i Oslo Rådhus. Dokumentet til Østensjøvannets Venner har blitt gitt til sentrale personer i saken sammen med annen informasjon.

Foreningen holdt innlegg i åpen halvtime i Manglerud bydel. Foreningen får mange interesserte henvendelser til møter og andre fora.

En deputasjon fra Østensjøvannets Venner har møtt Oslo Bystyre, Rådhuset.

KORRESPONDANSE

Det har vært sendt 38 forskjellige brev i forbindelse med oppfølgingen av konfliktene rundt om i Østensjøområdet. Blant disse er foreningens protest vedrørende ettersyn og omregulering av Nordre Abildsø gård.

Foreningen har mottatt 35 forskjellige brev fra organisasjoner, etater osv. Disse har blitt fulgt opp ved foredrag, kåserier og møter.

SØKNADER VEDRØRENDE STØTTE TIL TILTAK/PROSJEKTER

Østensjøvannets Venner ble tildelt kr. 21.500,- av Bydelsutvalg 13 Østensjø. Midlene ble brukt til startkapital for stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond. TUSEN TAKK BYDELSUTVALG 13.

Det ble søkt om prosjektstøtte fra Verdens Naturfond, men Østensjøvannets Venner fikk dessverre ingen støtte denne gang.

Videre har vi sendt inn vårt bidrag til Miljøvernprisen 1990. Vi vant ingen pris, men fikk meget god omtale.

Foreningen ble tildelt kr. 10.000,- av Bryn Vel for tiltak i Østensjøområdet. TUSEN TAKK BRYN VEL.

MEDLEMSMØTER

Det er holdt 4 medlemsmøter i perioden:

21.02.: i Skullerudstua - 160 fremmøtte til Prøysenkveld v/Klaus Høiland lysbildekåseri og sang

03.04.: i Oppsal Samfunnshus - Årsmøte, 60 fremmøtte til lysbildekåseri: Historikk ved Østensjøvannet v/ Finn A. Gulbrandsen

26.09.: i Skullerudstua - 60 fremmøtte til lysbildekåseri: Østensjøvannet anno 1990 v/Erik Damsgaard

07.11.: i Skullerudstua - 110 fremmøtte til lysbildekåseri: Fugler i bymiljø v/Per Gøran Bentz

Under medlemsmøtene ble det informert om verneplan-saken og svart på spørsmål fra medlemmene i forbindelse med foreningens arbeid. Det ble servert kaffe og kaker, musisert og solgt lodder. Det flotte fremmøte inspirerte oss alle til å være med videre.

FOREDRAG, KÅSERIER, STANDS, ETC.

Foreningen har holdt 22 foredrag- og lysbildekåserier i organisasjoner, skoler, barnevernsakademiet, barnehager, Fylkeslandbrukskontoret, 4-H, på medlemsmøter, menigheter, Speideren, Østre Aker Natur og Ungdom, husmorlag, Røde Kors m.fl.

Det har vært foretatt 7 vandringer rundt vannet med blant annet Søndre Aker historielag, beboere i Østensjøbyen, foreninger og andre utenbys fra. Herunder må spesielt nevnes Vågsbygd videregående skole fra Kristiansand,

som kom hele den lange veien fra sør for å lære og være med på en tur rundt vannet. Tema for vandringene har vært historikk, natur og dyr, Fremmøte på turene har vært meget bra. På det meste har vi vært ca. 60 personer.

Videre har Østensjøvannets Venner vært representert ved flere andre anledninger og vi har hatt 7 stands, blant annet sammen med 4-H i forbindelse med Oppsaldagene august 1990. Foreningen har også deltatt i Rusken- aksjoner rundt vannet.

Det har vært flere intervjuer på Østlandssendingen og nærradiostasjonene - spesielt i forbindelse med Østensjø-Aksjonen. TV-Oslo har gjort et opptak, og aviser og presse har fått informasjon tilsendt.

Arbeidsgruppen for Østensjø gård er en av foreningens mange aktiviteter. Den består av 7 personer. Gruppen hadde fire møter i året som gikk. Selv om gruppen har Østensjø gård som sitt spesielle interessefelt, har den også vært engasjert i andre oppgaver for Østensjøvannets Venner. Herunder kan nevnes markeringen av 125-års jubileet for Minna Wetlesens husmorskole 18. mars 1990.

REPRESENTASJON

Østensjøvannets Venner har tatt initiativet til opprettelsen av Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond og skjøtelsplangruppen for Østensjøvannet. Sistnevnte gruppe skulle ha vært opprettet i 1979. Skjøtelsplangruppen består av representanter fra: Park- og Idrettsvesenet, Miljøetaten, Vannverket, Universitetet i Oslo - Zoologisk og botanisk museum, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) og Østensjøvannets Venner. Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond hadde konstituerende møte i Manglerud kirke 18. juni 1990. Forhenværende ekspedisjonssjef i Justisdepartementet, Herman Berger, ble valgt til leder. Styret for øvrig består av representanter fra: Oslo By's Vel, Fortidsminneforeningen, Verdens Naturfond, Akershus 4-H (alle med en representant hver) og Østensjøvannets Venner (med to representanter). Price Waterhouse A/S statsautorisert revisorbyrå v/A. Anders Eng ble valgt som revisor. Juridisk rådgiver har vært advokat Ragnar Vik. Observatører under det konstituerende møtet var: Tor Thorsen, Tore Gulbrandsen og Kristen Torsheim fra Bøler Lions klubb og A. Anders Eng fra Price Waterhouse A/S. Stiftelsen har ingen forretningsførende drift. Østensjøvannets Venner har funksjonen som sekretariat med Grete Zahl som sekretær.

SOTHØNA - MEDLEMSBLADET FOR ØSTENSJØVANNETS VENNER

Vi kunne alle glede oss over at foreningen i 1990 kunne presentere SOTHØNA, medlemsbladet for Østensjøvannets Venner. SOTHØNA nr. 1 kom ut i juni og ble sendt til alle hovedmedlemmer. Behovet for å gi passive/ aktive medlemmer informasjon om hva som finnes og hva som hender i Østensjøområdet, er nå en realitet. Med stor glede har styret og redaksjonen til SOTHØNA mottatt mye positiv respons fra medlemmene.

Redaksjonen til SOTHØNA har hatt 20 møter. Det er samlet stoff, fotografert, gjort lay-out og sammen har vi stått på for å få med de siste nyheter. Nr. 2 ble planlagt for utsendelse før jul, men vi fant det mest hensiktsmessig at bladet kommer ut januar/februar og i august. SOTHØNA sendes til alle hovedmedlemmer i Østensjøvannets Venner. Takk til alle som har gjort SOTHØNA mulig.

SLÅTTENGA

20. mai 1990 møttes vi på Slåttenga for slåttengaksjon på gammeldags vis. En flott søndag i mai tok vi fatt på enga, både liten og stor. Endelig kunne vi se resultater av hogsten høsten 1989. Medbragt niste skapte den rette

stemningen blant- våronn- frelste venner av Østensjøvannet og Slåttenga.

30. september 1990 møttes vi igjen. Denne gang for å markere en fullkommen engetter at Park- og Idrettsvesenet hadde gjort den siste finpussen. En solrik søndag i september la den perfekte rammen rundt arrangementet.

JORDBRUK PÅ ABILDSØ

Ny forpakter på Nordre Abildsø gård er Arnt Myrvoll, Maridalen.

ALMANAKKSALG

Almanakken 1990 har vært solgt via idrettslag etc. Vanskeligheter med å få solgt 1990-utgaven ga ikke Østensjøvannets Venner de inntekter gaven fra Solvang Promotion skulle ha gitt oss.

Foreningen fikk i 1990 2000 stk. 1991-almanakker og har pr. 31.12.90 solgt ca. 800 stykker. TAKK til alle skoler og elever, samt andre som har hjulpet til med å selge.

REGULERINGSPLAN

Det er påbegynt arbeid med en reguleringsplan slik vi mener Østensjøvannet med omkringliggende omgivelser bør bli. Et spennende stort prosjekt, og et viktig ledd i den videre behandling av verneplansaken for Østensjøvannet.

18. JULI 1990 OG 1001 KLUBBEN

En solrik onsdag i juli og 27 representanter fra Verdens Naturfond's 1001 klubb fra hele verden ble møtt av Østensjøvannets Venner med: "Welcome to Østensjø Lake". Miljø- millionærer på tur rundt vannet. Artig og spennende med mange interessante kommentarer. Takk til Verdens Naturfond for samarbeid om arrangementet.

STIFTELSEN ØSTENSJØVANNETS KULTURFOND

Østensjøvannets Venner har vært representert på 3 styremøter i Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond.

ØSTENSJØ-AKSJONEN 1990

I regi av Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond organiserte Østensjøvannets Venner innsamling sist høst under betegnelsen Østensjø-Aksjonen 1990. Formålet var å skaffe til veie midler til restaurering av Abildsø gård, sekundært å tilskynde 4-H gård på Østensjø gård. Det ble gitt godkjennelse av Innsamlingskontrollen i Norge med IK reg.nr. 0062.

To kvelder til ende sammen med ivrige medlemmer ringte vi andre medlemmer for å skaffe bøssebærere. TAKK til Televerket som sponset 25 telefonapparater/-abonnementer for ringerunden. Etter avtaler med politi og bank i henhold til rutiner pålagt oss av I.K., gjennomførte Østensjøvannets Venner en vellykket Østensjø-Aksjon 1990. Bøsser ble også plassert på bensinstasjoner, Narvesen kiosker, biblioteker, butikker, banker og postkontorer. Postgiroblanketter ble delt ut. I alt ble 100.000 blanketter trykket opp. Disse vil også bli distribuert i 1991. Totalt kom det inn nærmere en kvart million kroner. Østensjø-Aksjonen vil bli en fast foreteelse i årene som kommer.

Med miljøvennlig hilsen,

Østensjøvannets Venner.

Protokoll fra årsmøte

i foreningen 12. februar kl. 19.00 på Skullerudstua

Tilstede var vel 70 personer inkludert styret. Møtet ble åpnet av Erik Damsgaard. Øivind Mæland ble foreslått og godkjent som ordstyrer.

Dagorden ble godkjent. Til behandling forelå:

1. Årsberetning fra styret.

Styrets årsmelding for 1990 ble lest og foreslått tatt til etterretning. VEDTAK: Godkjent

2. Regnskap

Regnskapet ble lest og foreslått godkjent.

FORSLAG: Fra et medlem i salen ble det foreslått å sløyfe ørene i regnskapet neste år. Forslaget ble ikke tatt opp til votering. VEDTAK: Godkjent.

3. Forslag til endring av vedtekter:

Årsmøtet 3.4.90 gjorde vedtak om endring vedrørende tidpunkt for årsmøtet i 1991, jfr. paragraf 4, 1. ledd. Foreningen foreslo dette endret til å gjelde generelt med følgende tekst:

ÅRSMØTET HOLDES HVERT ÅR
INNEN 15. FEBRUAR.

VEDTAK: Nevnte forslag til endring ble vedtatt.

4. Fastsettelse av kontingent for 1992:

Nåværende kontingent, som for hovedmedlem er kr. 50,- ble foreslått opprettholdt også for 1992.

VEDTAK: Godkjent

5. Valg:

Valgkomitéens forslag ble presentert av Kjell Stubberud. Styret ble foreslått gjenvalgt med følgende endringer:

- Per Mathisen trer ut av styret og foreslås som varamedlem.

- Marianne Østbye, tidl. varamedlem, foreslås som nytt styremedlem.

- Randi Aune trekker seg som varamedlem, men foreslås innkalt til styremøter som ressursperson.

- Selma Monsen ble foreslått som nytt varamedlem.

Endringene nevnt over innebærer at valgkomitéens forslag gir følgende sammensetning av styret:

Som leder for 1 år: Erik Damsgaard

Som nestleder 2. året: Finn A. Gulbrandsen

Som styremedlemmer:

Sekretær 2. året: Grete Zahl

Kasserer 2. året: Anne-Lise Rom

2. året: Øyvind Mæland

for 2 år: Marianne Østbye

Som varamedlemmer:

2. året: Inger Johanne Arnesen

2. året: Kari Lønstad

for 2 år: Per Mathiesen

for 2 år: Selma Monsen

VEDTAK: Samtlige ble enstemmig valgt.

Som statsautorisert revisor ble foreslått:

Price Waterhouse A/S

VEDTAK: Enstemmig gjenvalgt.

Som valgkomité for 1992 ble foreslått:

Inger Kristensen, Sverre Stubberud og Eirik Werner.

VEDTAK: Enstemmig gjenvalgt

Den formelle delen av årsmøtet var over etter tre kvarter. Før pause påpekte Erik Damsgaard en del praktiske opplysninger, som ellers er presisert på siste side i årsmøtedokumentet. Det ble særlig vist til at foreningen har fått ny adresse. Den er:

Østensjøvannets Venner, Postboks 15 - Abelsø, 1105 OSLO

Denne gjelder også for Sothøna-redaksjonen.

Etter pause ble det improvisert et lysbildekåseri om Østensjøvannet av Erik Damsgård og Finn Gulbrandsen. Dette til erstatning for det annonserte lysbildekåseriet som måtte annulleres på grunn av forfall.

Kvelden ble avsluttet med loddtrekning og utdeling av premier. Møtet ble hevet ca. kl. 22.00.

Oslo, 7. mars 1991

Grete Zahl

(Sekretær)

Årsoppgjør og revisjonsberetning pr. 31 desember 1990

RESULTATREGNSKAP PR. 31. DESEMBER 1990

DRIFTSINNTEKTER

Inntekter Sothøna (Note 1)	11 700,00
Inntekter almanakk/akvarell (Note 2)	20 020,00
Inntekter kontingenter (Note 3)	38 805,00
Inntekter diverse inntekter (Note 4)	10 552,40
Inntekter gaver (Note 5)	11 000,00
Sum driftsinntekter	<u>92 077,40</u>

DRIFTSUTGIFTER

Administrasjons-/driftsutgifter	33 225,28
Utstyr forming	2 809,61
Grafiske utgifter (Sothøna)	10 810,00
Diverse utgifter	3 243,26
Gaver	10 000,00
Tap på fordringer (Sothøna)	1 300,00
Sum driftsutgifter	<u>52 388,15</u>
Driftsresultat	<u>39 689,25</u>

FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter	684,59
Andre finanskostnader	44,50
Finansresultat	<u>640,09</u>
Resultat før årsoppgj.disposisjoner	<u>40 329,34</u>

BALANSE PR. 31. DESEMBER 1990

EIENDELER

Kasse	689,20
Postgiro	5 658,44
Postgiro Sothøna	5 752,42
Folio	<u>28 229,28</u>
Sum omløpsmidler	<u>40 329,34</u>

EGENKAPITAL

Årets resultat	<u>40 329,34</u>
Sum gjeld og egenkapital	<u>40 329,34</u>

NOTER TIL REGNSKAPET PR. 31.12.1990

Note 1 - Sothøna.

Annonseinntekter	11.700
Ikke mottatte inntekter	1.300
Trykking	<u>10.810</u>
Underskudd	<u>410</u>

Note 2.

800 Almanakker à ca. kr. 22,-	17.610
Akvareller	<u>2.410</u>
	<u>20.020</u>

Note 3.

Kontingenter hovedmedlem 1028 à kr 30,-	30.840
- " - familiemedlem 727 à kr 5,-	3.635
- " - forening 10 à kr 300,-	<u>3.000</u>
	37.475
Ekstra støtte fra medlemmene	<u>1.330</u>
	<u>38.805</u>

Note 4.

Loddsalg under medlemsmøter	8.782,40
Salg akvarell	1.270,00
Gave fra Natur Miljø Steiner	<u>500,00</u>
	<u>10.552,40</u>

Note 5.

Gave fra Bryn Vel	10.000
" " A/S Norsk Viftefabrikk	<u>1.000</u>
	<u>11.000</u>

REVISJONSBERETNING

Vi har utført revisjonen for regnskapsåret 1990 i henhold til god revisjonsskikk.

Årsoppgjøret er avgitt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, og gir etter vår mening et uttrykk for virksomhetens årsresultat og stilling som stemmer med god regnskapsskikk.

Oslo, 12. februar 1991

Price Waterhouse a.s.

(sign.)

A. Anders Eng

Statsautorisert revisor

Håndbøker om fugler, dyr og miljø
får du hos oss.

VIUL BOK PAPIR, Manglerud Sentrum
Boks 74, 0612 Oslo 6
Tlf.: (02) 26 43 35

INTERIØR SENTER A-S

LANGBØLGEN 9 - P.B. 57 LAMBERTSETER
1101 OSLO 11 - TLF. (02) 74 22 25
Alt i tepper - Gulvbelegg - Tapeter
Gardiner og Maling
EGEN HÅNDVERKSAVDELING

1	F	Y	2	L	3	K	E	S	4	M	5	A	N	N	6	E	7		8	A	B	B	9		10	R		11		12	I
	R		13	A	O				14	O	N				15	I	J				L			16	R	A	N	D			
18	I	N	N	S	20	J	21	Ø				22	S	23	A	M	A	24	R	25	B	E	I	D			O				
26	S	I	D	E	Ø	R	27	D	28	N	E	T			29	L	A	U	S		R				30	T	31	T			
	T		S		R		32	S	E	I					33	S	S		34	T	35	V	E	T	36	E	R				
37	E	I	K		38	D	39	R			40	S	L	41	A	42	G		43	T	44	O		E		R		E			
	D		45	A	B	B	A			T		46	L	47	A	48	V	E	B	49	Y	G	N	I	N	G					
		49	S	P		R		50	R	E	V		51		52	T	A	P		53	N	E		N		E					
54	P	Å	S	55	K	U	D	D		57	E	58	T		59	L	A	G	T	60	I	N	G								
	O		62	V	Å	K	E		63	A	D	A		64	T	A		65	L	A	V	V	O								
66	T	67	R	E		E		68	V	A	G		69	B	Å	S		70	I	R		I			71	A					
		72	I	R		73	R	74	I	M		Å		75	A	K	S	E	N				76	S	77	A	L				
78	S	O	N	E		T				79	R	I	D	E				80	G	Å	T	E	R								

Vinnere: 1. premie går til Aslaug Viken, Oslo 5, som hadde den løsningen som var mest riktig. Det var visst ingen av våre kryssordlødere som hadde lest tegneserien "Trollmannen fra Id". Aslaug Viken vinner dermed Tanums Store Rettskrivingsordbok. Keramikklykten fra Ingegerd Aldar går til Mary Steinhagen, Oslo 11. Østensjøakvarellen går til Laila Sørensen, Oslo 6. GRATULERER!

LITE	KVINNE	AGN		REKKE	NATUR OG UNGDOM	FISK I ØVANN
ROVDYR	M	Å	R	K		K
DONALDS ONKEL						
BILAD	S	O	T	H	Ø	N
STROG	K	R	E	A	T	U
STROG						
STROG	R	I		N	I	U
STROG						
STROG	U	G	L	E	U	T
STROG						
STROG	E	L	I		R	O
STROG						
STROG	E	K	S		R	O

Vinnere:

Siden vi hadde 3 innsendte løsninger, og hele 5 premier, blir det 2 premier på hver:

Monica Fredriksen, Oslo 11, vinner en kosepanda fra WWF og Barnas fuglebok 2 fra Adventure Forlag.

Herman Farbrot, Oslo 11, vinner kosepinnsvin fra WWF og Ordliste for alle - bokmål - fra Universitetsforlaget.

Kaja Kværn, Oslo 6, vinner Pandapuslespill fra WWF og Barnas fuglebok 2 fra Aventura forlag.

Premiene blir levert omgående.

Vi gratulerer!

Husk å sende inn kryssordløsningene! Vinn fine premier!

--MELDINGER--

Østensjø-Aksjonen 1991

Da detaljene angående Østensjø-Aksjonen 1991 ikke er helt fastlagt ennå, vil styret komme med eget skriv til medlemmene.

Vi vil samtidig takke de medlemmene som har kryssset av på baksiden av medlemsblanketten - både når det gjelder Østensjø-Aksjonen og andre aktiviteter.

Det er godt å vite at vi har dere!

Miljøvennlig hilsen fra,
Styret i ØVV og
Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond

Vi ønsker å takke for all hyggelig oppmerksomhet som ble oss til del i forbindelse med delseieren for Abildsø gård.

Vi vil understreke at denne milepælen er hele foreningens seier.

Vi gratulerer alle våre medlemmer med godt resultat i Abildsø gård-saken, og takker alle for støtten de har gitt !

Styret

Har du husket å betale kontingenten for 1991?

Kjære medlem!

Nå sitter du med Sothøna nr. 3 i hånden, og lurar kanskje på hvor det er blitt av alle de gode spørsmålene og svarene, og de artige brevene fra leserne.

Det kan vi fortelle: vi har ikke fått inn noen spørsmål og heller ingen brev til redaksjonen. Av kryssord fikk vi inn 3 fra barna og 7 fra de voksne! Du snakker om gode vinningsjanser!

Vi vil ikke påstå at vi er dypt skuffet, men det er mest moro med medlemsblader når en merker at det er noen der ute som bryr seg om hva vi gjør og hvordan vi gjør det. Med andre ord: VI SAVNER DERE!

Skriv snart.

Varm, miljøvennlig hilsen fra,
Redaksjonen

Kjære medlem!

Det er fortsatt en del medlemmer som vi ikke kan se å ha mottatt kontingentinnbetaling fra. De som dette gjelder vil ha "0" i nedre høyre hjørne av adresse-etiketten bak på bladet. De som vi har registrert betaling fra har "1" på samme sted.

Å føre innbetalinger på medlemslistene er ikke bare-bare. Noen skriver mannens navn det ene året og konens navn (annet etternavn) det neste året. Noen flytter i tillegg. Kan jeg ikke se å ha vedkommende registrert fra før (ut fra etter- og fornavn) så registrerer jeg dem som nytt medlem. Det vil si at jeg mistenker at det er en del mennesker som får to Sothøner - en "0" og en "1".

Noen betaler på postkontoret og glemmer å skrive navnet sitt på blanketten - jeg har 4 slike. Men her står kvitteringsstempel fra postkontoret - så vi kan finne ut av det om dere sier fra hvor og når dere betalte.

I det hele tatt, hvis det er feil på etiketten bak på bladet var det fint om dere da kunne ringe til meg på 29 61 61 og oppklare situasjonen.

Hjertlig hilsen fra,

Marianne Østbye
Styremedlem og "medlemsregistrar"